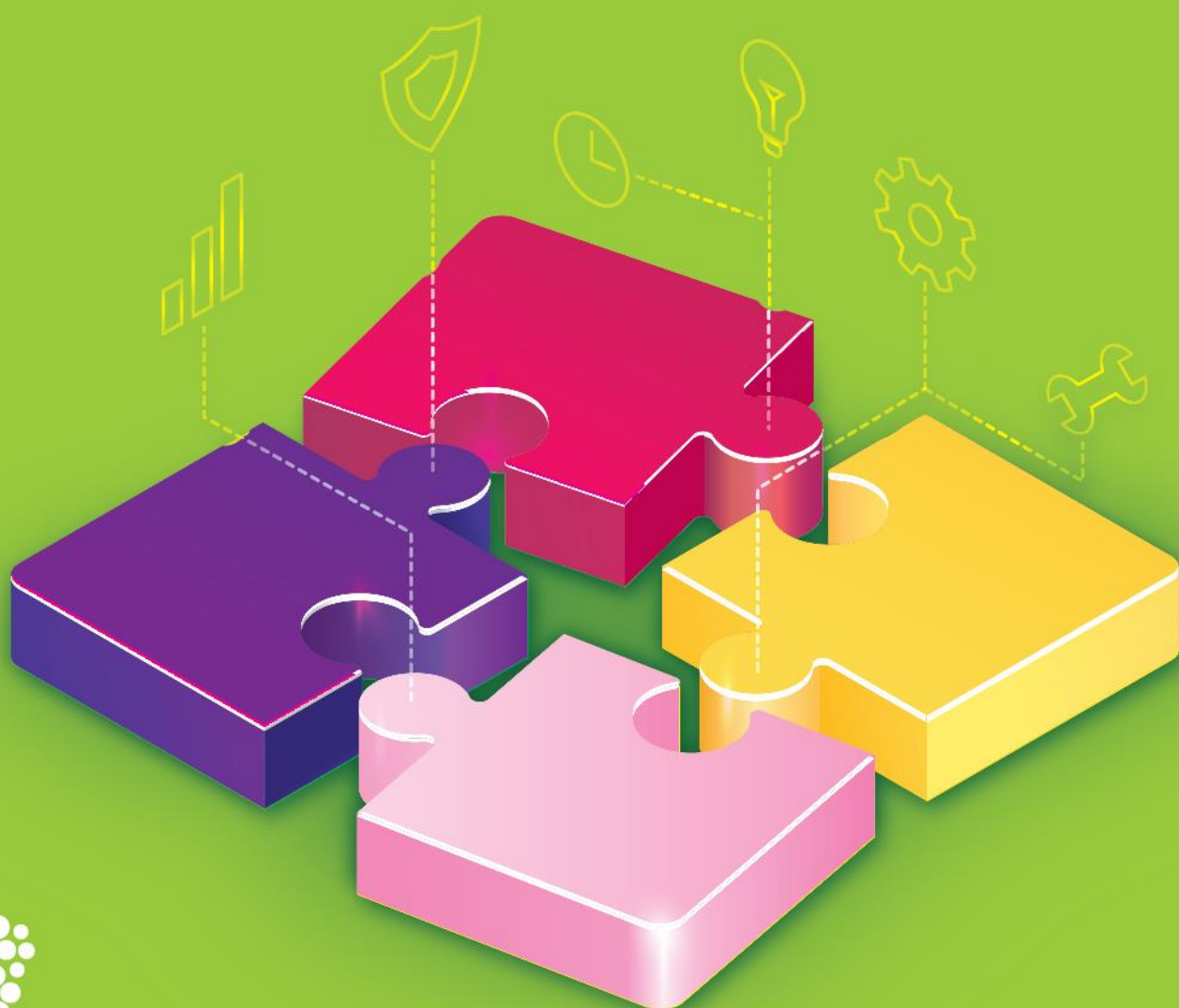

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

projektu dokumentu pn. „Strategia rozwoju ponadlokalnego
Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku”

Fundusze Europejskie
dla Wielkopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

WYKONAWCA:

DATAGIS.PL Technologie Geoinformacyjne

UL. KOPERNIKA 71
42-480 PORĘBA

DATAGIS.PL
Technologie Geoinformacyjne
42-480 Poręba, ul. Kopernika 71
NIP 642-266-16-49 REGON 241408800

AUTOR: MICHAŁ BRZEZINKA

KALISZ, CZERWIEC 2023 R.

WFOŚiGW
POZNAŃ

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W POZNANIU

Stowarzyszenie
Agglomeracja Kalisko-Ostrowska

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie.	4
I.1.	Podstawa prawna.	4
I.2.	Przedmiot strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.	4
I.3.	Zakres i stopień szczegółowości prognozy.	5
I.4.	Metody sporządzenia prognozy	7
I.5.	Sposób oceny oddziaływania na środowisko	8
I.6.	Materiały wykorzystane przy sporządzaniu prognozy.	10
II.	Wyniki strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	12
II.1.	Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	12
II.2.	Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś.	16
II.3.	Zgłoszone uwagi i wnioski	16
II.4.	Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko	17
II.5.	Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	18
II.6.	Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych	18
III.	Załączniki	20
III.1.	Załącznik 1: Opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś.	21
III.2.	Załącznik 2: Uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.	25
III.3.	Załącznik 3: Odniesienie do rekomendacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.	73

I. WPROWADZENIE.

I.1. PODSTAWA PRAWNA.

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi *ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹ (Dz. U. z 2022, poz. 1029 ze zm.). Zgodnie z art. 55 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy, do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58,
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

I.2. PRZEDMIOT STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest projekt dokumentu pn. „**Strategia rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku**”. Dokument ten stanowi strategię rozwoju, o której mowa w *ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2023, poz. 225 ze zm.) i wyznacza kierunki rozwoju społeczno-gospodarczo-przestrzennego oraz strategiczne cele do realizacji na najbliższe lata. Pełni też rolę Strategii tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT).

Obszarem objętym Strategią AKO jest Aglomeracja Kalisko-Ostrowska². Jest to miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego Kalisza z Ostrowem Wielkopolskim, wyodrębniony w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego*³ jako jeden z obszarów o najintensywniejszej sile oddziaływania miast na otoczenie, w których obserwować można wyraźne powiązania funkcjonalno-przestrzenne oraz wyznaczony uchwałą Nr 6130/2023 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 stycznia 2023 roku w sprawie wyznaczenia zasięgu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dla obszaru funkcjonalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

¹ W skrócie „ustawa ooś”.

² W skrócie „AKO”.

³ https://bip.umww.pl/artykuly/2825215/pliki/20190612080135_10pzwptekst.pdf (dostęp: 06.03.2023 r.).

I.3. ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY.

ZAKRES PROGNOZY.

WYMOGI USTAWY OOŚ.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy muszą być zgodne z wymogami art. 51 i 52 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022, poz. 1029 ze zm.).

Zgodnie z wymogami ww. ustawy prognoza oddziaływania na środowisko:

1) **zawiera**:

- a) informacje o zawartości, głównych celach dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,

2) **określa, analizuje i ocenia**:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,

- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) **przedstawia:**

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

WSKAZANIA ORGANÓW.

Zgodnie z art. 53 ustawy ooś zakres i stopień szczegółowości prognozy **zostały uzgodnione** z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Wskazania przedmiotowych organów zostały zawarte w **załączniku nr 1**.

STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY.

Biorąc pod uwagę stopień szczegółowości prowadzonej oceny można wyróżnić dwa podejścia:

- I. **Podejście, w którym ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko (podejście wzorowane na inwestycyjnej procedurze ooś).**

Przedmiotowe podejście umożliwia określenie oddziaływań na środowisko w sposób dość precyzyjny. Sprawdza się jednak tylko w przypadku dokumentów wytyczających ramy realizacji inwestycji, które na etapie oceny mają określoną lokalizację, przybliżony kształt i zasięg. Podejścia tego nie należy stosować do oceny dokumentów o dużym stopniu ogólności, które nie definiują projektów pod względem miejsca, czasu i technologii ich realizacji.

- II. Podejście, w którym najważniejszą jest **ocena celów** analizowanego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena, czy kwestie środowiskowe zostały w nim należycie ujęte.
-

Przedmiotowe podejście kładzie większy nacisk na proces, będący efektem wdrożenia ocenianego dokumentu, niż na bezpośrednie oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko. Sprawdza się w ocenie dokumentów, które wyznaczają ramy i kierunki rozwoju różnych procesów, nie definiują zaś konkretnych przedsięwzięć lokalizacyjnie, czasowo czy też technologicznie.

Biorąc pod uwagę specyfikę i stopień ogólności dokumentu, w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zastosowane zostało podejście, w którym **ocenę poddaje się cele szczegółowe i kierunki działań**. Strategia AKO opisuje bowiem poszczególne ustalenia w sposób ogólny, poruszając szerokie spektrum zagadnień i obszarów. Determinuje to poziom szczegółowości sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko.

I.4. METODY SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Sporządzenie przedmiotowej prognozy przebiegało **wieloetapowo** i obejmowało zastosowanie **kilku wzajemnie uzupełniających** się metod. Trzeba mieć przy tym na uwadze, że metody sporządzania strategicznych prognoz oddziaływania na środowisko w Polsce nie są szczegółowo określone w przepisach prawnych, w tym w ustawie ooŚ.

Metody sporządzenia prognozy:

- **METODA MACIERZY** – zastosowana została do oceny wpływu realizacji celów dokumentu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego (ożywionego oraz nieożywionego) i środowiska człowieka w ujęciu tematycznym. Za jej pomocą oceniona została także spójność celów dokumentu z celami ochrony środowiska zawartymi w dokumentach międzynarodowych i krajowych. Metoda ta polega na stworzeniu tabeli (macierzy), w której cele i kierunki dokumentu zestawione są z ocenianymi komponentami (w tym przypadku komponentami środowiska oraz dokumentami strategicznymi i programowymi), w celu dokonania odpowiednio oceny wpływu lub oceny zgodności,
- **METODY ANALIZ PRZESTRZENNYCH** – zastosowane zostały w celu pozyskania, przetworzenia i modelowania danych przestrzennych dla uzyskania z nich użytecznych informacji, bardzo istotnych dla przygotowania prognozy. Do wykonania analiz przestrzennych wykorzystane zostały systemy informacji geograficznej (GIS),
- **METODY PREZENTACJI KARTOGRAFICZNEJ** – zastosowane zostały przede wszystkim do charakterystyki stanu środowiska w ujęciu przestrzennym. Powstałe dzięki ich zastosowaniu mapy będą bardzo pomocne na etapie oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko realizacji celów i głównych kierunków działań dokumentu. Z całego szeregu dostępnych metod prezentacji kartograficznej wykorzystane zostaną m.in. kartogram i metoda zasięgów. Ich zastosowanie będzie możliwe dzięki wykorzystaniu danych przestrzennych i systemów informacji geograficznej (GIS),
- **METODA OPISOWA** – zastosowana została do sprecyzowania wyników identyfikacji i oceny oddziaływania przeprowadzonej innymi metodami. Za jej pomocą m.in. scharakteryzowany został sam dokument, stan środowiska w obszarze objętym prognozą, rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko oraz monitoring skutków realizacji dokumentu.

Duże znaczenie w przygotowaniu przedmiotowego dokumentu miało zastosowanie danych przestrzennych i systemów informacji geograficznej (GIS). Dzięki temu możliwa będzie analiza oddziaływań na środowisko w ujęciu przestrzennym.

I.5. SPOSÓB OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA.

W prognozie przeanalizowany został **możliwy wpływ** celów szczegółowych i kierunków działań ujętych w Strategii AKO (oraz ewentualnie w miarę możliwości wybranych działań i zadań) **na poszczególne komponenty środowiska**. Przedstawiona została identyfikacja potencjalnych skutków realizacji zapisów dokumentu na środowisko, jak również informacja czy realizacja proponowanych rozwiązań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. W analizie oddziaływania wykorzystane zostały informacje i wnioski wynikające z rozdziałów dotyczących charakterystyki stanu środowiska i problemów środowiskowych.

Kierując się zapisami ustawy ooś, oddziaływanie na środowisko podzielone zostało na bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, odwracalne i nieodwracalne oraz pozytywne i negatywne.

Ze względu na **intensywność** oddziaływania dzielimy na:

- **DUŻE** — oddziaływania te będą prowadzić do trwałych zmian w strukturze i funkcjonowaniu zasobów/przedmiotów oddziaływania,
- **ŚREDNIE** — oddziaływania te będą wpływać w sposób zauważalny na strukturę lub funkcjonowanie zasobów/przedmiotów oddziaływania, ale nie będą prowadzić do trwałych ich zmian,
- **MAŁE** — oddziaływania te można przewidzieć, często jednak będą one na progu wykrywalności i nie będą prowadzić do żadnych trwałych zmian w strukturze ani funkcjonowaniu zasobów/przedmiotów oddziaływania.

Ze względu na **charakter** oddziaływania dzielimy na:

- **NEGATYWNE** — oddziaływania te spowodują niekorzystną zmianę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzą nowy niepożądany czynnik,
- **POZYTYWNE** — oddziaływania te spowodują poprawę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzają nowy pożądaný czynnik.

Ze względu na **typ** oddziaływania dzielimy na:

- **BEZPOŚREDNIE** — oddziaływania te wynikają z bezpośredniej interakcji między planowanym działaniem a zasobem i/lub przedmiotem oddziaływania,
- **POŚREDNIE** — oddziaływania te wynikają z pośredniej interakcji między planowanym działaniem a zasobem i/lub przedmiotem oddziaływania,
- **WTÓRNE** — oddziaływania te są skutkiem późniejszych interakcji z zasobem i/lub przedmiotem oddziaływań bezpośrednich lub pośrednich,
- **SKUMULOWANE** — oddziaływania te występują w połączeniu z innymi oddziaływaniami, dotyczącymi tych samych zasobów i/lub przedmiotów oddziaływania.

Ze względu na **czas trwania** oddziaływania dzielimy na:

- **CHWILOWE** — oddziaływania te trwają bardzo krótki czas i mają miejsce w czasie wystąpienia zdarzenia i bardzo krótko po nim (np. katastrofa budowlana, wybuch),
- **KRÓTKOTERMINOWE** — oddziaływania te trwają jedynie przez krótki czas (do około roku) i ustają po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych lub też naturalnego powrotu do stanu wyjściowego,
- **ŚREDNIOTERMINOWE** — oddziaływania te trwają ani krótko ani długo (powyżej roku do około 10 lat, najczęściej kilka lat) i ustają po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych lub też naturalnego powrotu do stanu wyjściowego,

- **DŁUGOTERMINOWE** — oddziaływania te utrzymują się przez długi czas (powyżej 10 lat, najczęściej kilkanaście-kilkadziesiąt lat) i ustają po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych lub też naturalnego powrotu do stanu wyjściowego,
- **STAŁE** — oddziaływania te powodują trwałe zmiany w zasobach/przedmiotach, na które oddziałują bądź utrzymują się przez dłuższy czas, również po zakończeniu danego działania.

Ze względu na **stopień odwracalności** oddziaływania dzielimy na:

- **ODWRACALNE** — oddziaływania te przestają być odczuwalne natychmiast lub po niewielkim czasie po zakończeniu danego działania,
- **NIEODWRACALNE** — oddziaływania te są odczuwalne po zakończeniu danego działania i utrzymują się przez dłuższy czas po nim.

OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW ZASTOSOWANYCH W OCENIE

INTENSYWNOŚĆ I CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA

+++	DUŻE POZYTYWNE
++	ŚREDNIE POZYTYWNE
+	MAŁE POZYTYWNE
0	BRAK ODDZIAŁYWANIA LUB ODDZIAŁYWANIE ZNIKOME
-	MAŁE NEGATYWNE
--	ŚREDNIE NEGATYWNE
---	DUŻE NEGATYWNE
+/-	ZARÓWNO POZYTYWNE JAK I NEGATYWNE

TYP ODDZIAŁYWANIA

BEZ	BEZPOŚREDNIE
POŚ	POŚREDNIE
WT	WTÓRNE
Sk	SKUMULOWANE

CZAS ODDZIAŁYWANIA

CHW	CHWILOWE
KR	KRÓTKOTERMINOWE
ŚR	ŚREDNIOTERMINOWE
DŁ	DŁUGOTERMINOWE
St	STAŁE

STOPIEŃ ODWRACALNOŚCI

ODW	ODWRACALNE
NIEODW	NIEODWRACALNE

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PODDANE OCENIE

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- woda,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,

- klimat,
- zasoby naturalne⁴,
- zabytki,
- dobra materialne.

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ SIECI OBSZARÓW NATURA 2000.

W prognozie przeanalizowane zostało możliwe oddziaływanie celów strategicznych, celów szczegółowych i głównych kierunków działań na integralność i spójność sieci obszarów Natura 2000. Ze względu na zapisy ustawy o oś oddziaływaniu temu poświęcono osobny rozdział. Ocena oddziaływania na integralność i spójność sieci obszarów Natura 2000 oparta została na założeniu, że (zgodnie z ustawą o oś) pod pojęciem **znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000** rozumie się oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA FUNKCJONOWANIE KORYTARZY EKOLOGICZNYCH ORAZ TERENÓW O PODWYŻSZONYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH.

W prognozie przeanalizowane zostało możliwe oddziaływanie celów strategicznych, celów szczegółowych i głównych kierunków działań na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych oraz terenów o podwyższonych walorach przyrodniczych.

OCENA ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANEGO.

Osobnego wyjaśnienia wymaga oddziaływanie skumulowane, które występuje z połączenia kilku oddziaływań dotyczących tych samych zasobów i/lub przedmiotów oddziaływania. Środowisko stanowi system, którego komponenty pozostają w nierozdzielnej od siebie zależności i wzajemnie się warunkują, a zmiana jednego komponentu powoduje zmianę pozostałych. W związku z tym oddziaływanie na środowisko, należy rozpatrywać nie tylko w kontekście poszczególnych jego komponentów, ale także w kontekście środowiska jako całości, biorąc pod uwagę sumę oddziaływujących na nie jednocześnie czynników.

W prognozie potencjalne występowanie oddziaływania skumulowanego przeanalizowane zostało dla tych celów szczegółowych i kierunków działań, **których oddziaływanie** w ocenie oddziaływania na komponenty środowiska **ocenione została jako negatywne**. W związku z tym dotyczy możliwej kumulacji oddziaływań negatywnych.

I.6. MATERIAŁY WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.

Do opracowania prognozy wykorzystane zostały następujące źródła danych:

- **Akty prawne** – dotyczące środowiska, w tym procedury przeprowadzania postępowania ws. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, opublikowane w Internetowym Systemie Aktów Prawnych (<http://prawo.sejm.gov.pl>),

⁴ Pod tym pojęciem w ramach soo rozumiemy wszystkie użyteczne, nieodnawialne elementy środowiska, które człowiek może pozyskiwać.

- **Dokumenty strategiczne i programowe** – istotne z punktu widzenia dokumentu, opublikowane na stronach internetowych instytucji międzynarodowych, administracji rządowej i samorządowej,
- **Opracowania, publikacje i ekspertyzy branżowe** – dotyczące środowiska przyrodniczego, ochrony i monitoringu środowiska oraz analiz przestrzennych,
- **Dane przestrzenne GIS** – udostępnione w formie wektorowej i rastrowej oraz w formie serwisów WMS (Web Map Service) i WFS (Web Feature Service),
- **Dane pomiarowe i statystyczne dotyczące środowiska** – udostępnione m.in. przez Główny Urząd Statystyczny (w tym w ramach Banku Danych Lokalnych GUS),
- **Portale tematyczne i geoportale mapowe** – zawierające informacje o środowisku.

II. WYNIKI STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

II.1. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Analiza zawartości *Strategii rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku* wskazuje, że dużo miejsca w zapisach dokumentu poświęcono rozwiązaniom mającym pozytywnie wpłynąć na środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne. Zaproponowane cele strategiczne, szczegółowe i główne kierunku działań są spójne z krajowymi, międzynarodowymi, regionalnymi i lokalnymi dokumentami strategicznymi, odnoszącymi się bezpośrednio do ochrony środowiska, ochrony przyrody i zdrowia ludzi. Realizacja szeregu głównych kierunków działań potencjalnie ma dużą szansę przyczynić się do ograniczenia problemów ochrony środowiska występujących na tym obszarze. Ważne przy tym jest, że proponowane w dokumencie rozwiązania nawzajem się wspomagają. W dokumencie nie zidentyfikowano też jakiegokolwiek działania, które w sposób znacząco negatywny może oddziaływać na obszary Natura 2000.

W wyniku analizy projektu dokumentu pn. „*Strategia rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku*” nie zidentyfikowano znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń dokumentu na obszary Natura 2000, w tym na integralność i spójność sieci obszarów Natura 2000. Nie zidentyfikowano też znaczącego negatywnego oddziaływania na funkcjonowanie i cele ochrony obszarów chronionych.

Z zapisów samego dokumentu Strategii AKO, w tym z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarów strategicznej interwencji, wynika że ustalenia potencjalnie konfliktowe nie będą realizowane na obszarach Natura 2000, ani nie będą stanowiły negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony Natura 2000 lub na jego integralność i powiązania z innymi obszarami Natura 2000. Wzmocnione zostało to odpowiednimi rekomendacjami w samej prognozie. Nie przewiduje się także aby miały wpłynąć na cele ochrony obszarów Natura 2000 i innych obszarów chronionych.

Analiza oddziaływania poszczególnych celów i głównych kierunków działań na każdą z grup komponentów środowiska, zawarta w rozdziale poświęconym przewidywanemu oddziaływaniu na środowiska wskazuje, że brak realizacji projektowanego dokumentu skutkował będzie dalszym pogarszaniem stanu środowiska na obszarze AKO. Wynika to z tego, że nie zostaną realizowane działania związane z zastosowaniem rozwiązań sprzyjających środowisku oraz hamujące nadmierną ingerencję człowieka w środowisko. Nawet jeżeli miejscowo wystąpią korzyści wynikające z odstąpienia od wdrożenia dokumentu (wynikające z silnego miejscowego negatywnego oddziaływania na jakiś komponent środowiska) to nie przewyższą one strat, jakie z punktu widzenia środowiska, mogą wystąpić w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Przedmiotowa konsekwencja dotyczy w głównej mierze braku realizacji bardzo istotnych z punktu widzenia środowiska głównych kierunków działań, a mianowicie:

- 1.2.3. Inwestycje w tabor nisko- i zeroemisyjny wraz z infrastrukturą towarzyszącą, wsparcie rozwoju elektromobilności i wykorzystania technologii wodorowych.
- 2.1.1. Poprawa retencji wodnej i ograniczanie zjawiska suszy.
- 2.1.2. Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury.
- 2.1.3. Rozwój systemów reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy ekologiczne oraz wsparcie systemów ratownictwa.
- 2.1.4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury gospodarki wodno-ściekowej.
- 2.2.1. Ochrona różnorodności krajobrazowej i biologicznej.
- 2.2.2. Ochrona gleb i wsparcie terenów rolniczych.
- 2.2.3. Rozwój edukacji ekologicznej.

- 2.3.1. Wykorzystanie OZE oraz nowych technologii w energetyce.
- 2.3.2. Wypracowanie wspólnych działań i narzędzi na rzecz poprawy jakości powietrza.
- 2.4.1. Wypracowanie i wdrożenie standardów gospodarowania odpadami komunalnymi.
- 2.4.2. Zwiększenie poziomu selektywnej zbiórki odpadów poprzez wypracowanie wspólnej polityki w tym zakresie.
- 3.3.2. Renowacja obiektów zabytkowych.
- 3.5.2. Podniesienie świadomości lokalnej i regionalnej.
- 5.1.1. Integracja planowania strategicznego i planowania przestrzennego w Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej.
- 5.1.4. Rewitalizacja i odnowa terenów zdegradowanych.

Kierunki te mają charakter wybitnie prośrodowiskowy, a ich realizacja ma kluczowe znaczenie dla zrównoważonego rozwoju AKO.

Ponadto istotne znaczenie dla środowiska ma uwzględnienie w Strategii AKO głównych kierunków działań:

- 1.2.1. Tworzenie zintegrowanej i bezpiecznej infrastruktury pieszo-rowerowej.
- 1.2.5. Zmiana zachowań transportowych i wzmocnienie świadomości na temat skutków wykorzystywania różnych form transportu.
- 3.1.1. Wsparcie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.
- 3.1.3. Wsparcie edukacji ogólnej i zawodowej dostosowanej do potrzeb rynku pracy, w tym poprzez rozwój umiejętności uniwersalnych.
- 3.2.1. Rozwój usług opieki zdrowotnej, w tym poprzez inwestycje w infrastrukturę.
- 4.2.3. Rozwój inteligentnego i ekologicznego rolnictwa.
- 5.1.2. Współpraca gmin i powiatów w zakresie kształtowania polityki przestrzennej.
- 5.3.4. Rozwój kompetencji kadr lokalnych urzędów i instytucji publicznych.
- 5.3.5. Poprawa systemu zarządzania bezpieczeństwem, w tym poprzez koordynację służb odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe.

Bardzo prawdopodobne, że przedmiotowe zamierzenia będą miały pozytywny wpływ na przeciwdziałanie degradacji i ochronę obszarów AKO, w tym obszarów o cennych walorach przyrodniczych. Z punktu widzenia środowiska bardzo istotne i warte podkreślenia jest też to, że jednym z celów strategicznych określonych w Strategii AKO jest 2. *Agglomeracja Kalisko-Ostrowska zorientowana na zieloną transformację i poprawę jakości środowiska.*

Trzeba mieć na uwadze, że ani dokładna lokalizacja, ani rozwiązania technologiczne dla kierunków działań i przedsięwzięć na etapie tworzenia Strategii nie są znane. W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o możliwości i warunkach ich realizacji będą decydować wyniki postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Sposoby minimalizacji szkodliwego wpływu na środowisko zostaną zaproponowane w raportach oddziaływania na środowisko i ujęte w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto obowiązkowym wymogiem jest zgodność planowanego działania/inwestycji z planami zadań ochronnych na obszarach Natura 2000, ustanowionych przez Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska. Na obszarach, które nie posiadają planów ochrony, planowanie powinno być poprzedzone rzetelnym rozpoznaniem uwarunkowań środowiskowych, prowadzącym do identyfikacji istotnych problemów i obszarów konfliktowych, a decyzja o lokalizacji wynikać z wielokryterialnej oceny wariantów przedsięwzięcia.

Analiza potencjalnego oddziaływania skumulowanego wskazuje, że niebezpieczna jest kumulacja oddziaływania głównych kierunków działań, tj. 1.1.3. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej oraz poprawa bezpieczeństwa na drogach*, 1.1.4. *Zapewnienie wysokiej dostępności infrastruktury kolejowej, w tym utworzenie i rozwój Kolei Aglomeracyjnej*, 1.1.5. *Rozwój lokalnego lotniska Michałków* i 4.1.2. *Wsparcie terenów inwestycyjnych oraz integracja oferty inwestycyjnej na różnorodność ekologiczną, rośliny, zwierzęta, wodę oraz powierzchnię ziemi.* W celu minimalizacji tego oddziaływania

zaleca się aby nowe strefy aktywizacji gospodarczej były lokalizowane realizowane na obszarach „brown fields”, czyli obszarach już zagospodarowanych/zabudowanych. Ponadto w przypadku realizacji obu kierunków w tych samych lub sąsiadujących ze sobą obszarach należy tak zaplanować inwestycje aby były realizowane w tym samym lub następującym po sobie czasie. Pozwoli to uniknięcia np. wjeżdżania ciężkim sprzętem dwa razy w ten sam teren. Nie może być tak, że realizacja jednego z tych kierunków, będzie degradowała powierzchnię ziemi już uporządkowaną po realizacji innego z ww. kierunków. Ponadto duże znaczenie ma unikanie lokalizacji tego rodzaju inwestycji zarówno na obszarach, jak i w sąsiedztwie obszarów o najlepszych glebach, o wysokiej przydatności rolniczej. Ważne jest też prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami w czasie realizacji oraz eksploatacji inwestycji. Ponadto niebezpieczna jest kumulacja oddziaływania głównych kierunków działań 2.3.3. *Termomodernizacja i ograniczanie strat ciepła w sektorze publicznym i mieszkaniowym* i 4.1.2. *Wsparcie terenów inwestycyjnych oraz integracja oferty inwestycyjnej* na zwierzęta. Dojdzie do niej w szczególności wtedy jeśli skutki oddziaływań obu wskazanych kierunków wystąpią w tym samym czasie i dotyczyć będą miejsc bytowania ptaków i nietoperzy. W związku z powyższym termin i sposób wykonania prac termomodernizacyjnych należy dostosować do okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji. Zaleca się też aby nowe strefy aktywizacji gospodarczej były lokalizowane na obszarach już zagospodarowanych/zabudowanych. Ponadto prace muszą być poprzedzone szczegółową inwentaryzacją przyrodniczą.

W wyniku analizy ustaleń Strategii AKO zidentyfikowano zagrożenie i pola potencjalnych konfliktów ekologicznych, które opisano poniżej. Konflikty ekologiczne wynikają z sytuacji potencjalnie konfliktowych. Każda taka sytuacja może, ale nie musi, doprowadzić do właściwego konfliktu. Jest to istotne z punktu widzenia zapobiegania konfliktom ekologicznym, ponieważ zdiagnozowanie sytuacji potencjalnie konfliktowej i podjęcie stosownych działań może zapobiec wystąpieniu konfliktu.

Analiza ustaleń Strategii AKO wskazała, że możliwy jest potencjalny konflikt ekologiczny pomiędzy kierunkami działania 1.1.3. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej oraz poprawa bezpieczeństwa na drogach*, 1.1.4. *Zapewnienie wysokiej dostępności infrastruktury kolejowej, w tym utworzenie i rozwój Kolei Aglomeracyjnej* i 1.1.5. *Rozwój lokalnego lotniska Michałków*, a ochroną obszarów o cennych walorach przyrodniczych, w tym obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych. Potencjalna sytuacja konfliktowa dotyczy zarówno etapu realizacji inwestycji, jak i etapu eksploatacji. Trzeba jednak mieć na uwadze długoterminowe korzyści, które ta infrastruktura może przynieść środowisku. Wynikają przede wszystkim ze zmniejszenia negatywnego oddziaływania w porównaniu z oddziaływaniem infrastruktury transportowej funkcjonującej przed inwestycją, której lokalizacja i parametry prawdopodobnie nie były dostosowane do środowiska. W związku z tym kluczowe znaczenie ma lokalizacja nowych inwestycji transportowych, które powinny być lokalizowane poza obszarami cennymi przyrodniczo. W szczególności poza obszarami objętymi ochroną oraz obszarami korytarzy ekologicznych i ich najbliższym sąsiedztwem. Należy także odpowiednio zabezpieczyć teren budowy minimalizując negatywne oddziaływanie inwestycji na tym etapie. Na etapie przygotowywania Strategii AKO nie jest znana dokładna lokalizacja przedsięwzięć, w związku z czym wskazanie możliwego konfliktu ma charakter potencjalny. Należy mieć na uwadze, że wpływ potencjalnych inwestycji transportowych na obszary cenne przyrodniczo powinien być szczegółowo rozpatrywany na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć.

Analiza ustaleń Strategii AKO wskazała, że możliwy jest potencjalny konflikt ekologiczny pomiędzy głównym kierunkiem działania 4.1.2. *Wsparcie terenów inwestycyjnych oraz integracja oferty inwestycyjnej*, a ochroną obszarów o cennych walorach przyrodniczych, w tym obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych. Zgodnie z zapisami Strategii AKO wspierane będą działania na rzecz tworzenia nowych terenów inwestycyjnych i ich rozwoju. W związku z powyższym budowa nowych terenów inwestycyjnych nie może być realizowana w OSI *Strefa ograniczania intensywności procesów osadniczych*, który obejmuje tereny pełniące istotne funkcje przyrodnicze, stanowiące podstawę systemu przyrodniczego dla całego województwa wielkopolskiego – obszary węzłowe o randze międzynarodowej, krajowej i regionalnej oraz korytarze ekologiczne dolin rzecznych. Ponadto nowe

tego rodzaju tereny inwestycyjne powinny być lokalizowane na obszarach do tej pory zagospodarowanych (tzw. *brown fields*).

Analiza ustaleń Strategii AKO wskazała, że możliwy jest potencjalny konflikt ekologiczny pomiędzy kierunkiem działania 3.4.3. *Rozwój infrastruktury turystycznej*, a ochroną obszarów o cennych walorach przyrodniczych, w tym obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych. Sytuacja tak może mieć miejsce gdy infrastruktura turystyczna lokalizowana będzie w obszarach cennych przyrodniczo (a taka sytuacja zazwyczaj mam miejsce). W związku z tym wymagane jest szczegółowe rozpoznanie siedliskowe, florystyczne i fitosocjologiczne terenów lokalizacji inwestycji turystycznych na etapie ich projektowania. Ważna jest aby lokalizacja tego rodzaju infrastruktury nie powodowała degradacji obszarów o dużych walorach przyrodniczych. Szczególnie dotyczy to inwestycji w obszarach do tej pory niezagospodarowanych turystycznie. W przypadku realizacji tego rodzaju działalności trzeba zminimalizować jej negatywne oddziaływanie, a także dopasować (wygląd, materiał) do charakteru obszaru w którym się znajduje. Bezwzględnie należy przy tym przestrzegać wszystkich nakazów, zakazów i ograniczeń ustanowionych w odpowiednich dokumentach m.in. planach ochrony obszarów chronionych. Poza tym także w trakcie eksploatacji infrastruktury turystycznej ważne jest jej użytkowanie z poszanowaniem dla otaczającego środowiska. Takie działania jak wyposażenie w kosze na śmieci, pojemniki do segregacji opadów itp. są konieczne. Konieczne jest też regularne dbanie przez zarządzającego infrastrukturą o jej stan. Mimo ww. zagrożeń ważne jest aby mieć na uwadze, że przestrzeń atrakcyjna ze względów turystycznych ma znaczenie zdrowotne, pomaga „wyrwać” człowieka z niezdrowego środowiska, wzbogaca go również duchowo. Ponadto jest źródłem nowych atrakcji, przeżyć i doznań emocjonalnych, które przyczyniają się do zmiany sposobu myślenia i nastawienia wobec innych ludzi i wobec siebie. Ważne jest aby tego rodzaju usługi były dostępne dla mieszkańców, przyczyniając się też do podniesienia wartości miejsca zamieszkania w ich oczach. Wpisuje się to w zasadę zrównoważonego rozwoju, która zakłada równoległy rozwój gospodarki, społeczeństwa i środowiska.

Analiza ustaleń Strategii AKO wskazała, że możliwy jest potencjalny konflikt ekologiczny pomiędzy kierunkiem działania 2.3.3. *Termomodernizacja i ograniczanie strat ciepła w sektorze publicznym i mieszkaniowym* a zwierzętami. Wynika on z możliwej degradacji siedlisk chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w czasie prowadzenia prac inwestycyjnych. W związku z powyższym przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Natomiast termin i sposób wykonania prac termomodernizacyjnych należy dostosować do okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji. Trzeba mieć na uwadze, że zaplanowane działania mają mieć postać działań kompleksowych, w ramach których przeprowadzona ma zostać m.in. wymiana starych kotłów, wymiana i modernizacja instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz realizacja projektów związanych z OZE. Dzięki temu mogą przyczynić się do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym. Jednocześnie (biorąc pod uwagę ich stopień szczegółowości zawarty w prognozie), nie są sprzeczne z regulacjami dotyczącymi ochrony gatunkowej zwierząt, wymienionymi w *Rozporządzeniu o ochronie gatunkowej zwierząt*.

Jak już wspomniano wcześniej dużo miejsca w zapisach dokumentu poświęcono rozwiązaniom mającym pozytywnie wpłynąć na środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne. W związku z tym można spodziewać bardzo wielu przypadków oddziaływania skumulowanego pozytywnego. Ten pozytywny wpływ wynika wtedy nie tylko z sumy wpływu pojedynczych zamierzeń, ale potęgowany jest przez ich skumulowany efekt.

W przypadku oddziaływań negatywnych w prognozie zaproponowano rozwiązania mające na celu ich zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą. Zaproponowane rozwiązania dedykowane są poszczególnym głównym kierunkom działań wskazanym w Strategii. Należą do nich kierunki: 1.1.3. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej oraz poprawa bezpieczeństwa na drogach*, 1.1.4. *Zapewnienie wysokiej dostępności infrastruktury kolejowej, w tym utworzenie i rozwój Kolei Aglomeracyjnej*, 1.1.5. *Rozwój lokalnego lotniska Michałków*, 2.3.1. *Wykorzystanie OZE oraz nowych*

technologii w energetyce, 3.4.3. Rozwój infrastruktury turystycznej i 4.1.2. Wsparcie terenów inwestycyjnych oraz integracja oferty inwestycyjnej.

Ponadto w rozdziale poświęconym podsumowaniu, wnioskowi i rekomendacjom, zawarto rekomendacje dotyczące wzmocnienia zapisów Strategii AKO w kierunku jego jeszcze bardziej pozytywnego oddziaływania zapisów przedmiotowego dokumentu.

Odniesienie do rekomendacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko zawarte zostały w **załączniku nr 3**.

Kluczowe znaczenie ma odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji infrastrukturalnych, w celu wyeliminowania oddziaływań na wrażliwe komponenty środowiska i efektu kumulacji oddziaływań. Inwestycje nie mogą być lokalizowane na obszarze zagrożenia powodziowego i ruchów masowych (np. osuwisk), w strefach ochrony ujęć wód pitnych itp. W miarę możliwości powinny być także lokalizowane poza obszarami o wysokich walorach krajobrazowych i poza kompleksami gleb o wysokiej przydatności rolniczej. Należy też unikać (w miarę możliwości) deformowania naturalnego ukształtowania terenu.

II.2. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ.

Zgodnie z art. 54. 1. ustawy ooś Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, poddaje projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez właściwe organy, o których mowa w art. 57 i 58. Właściwe organy wydają opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. W związku z tym projekt prognozy poddany został opiniowaniu przez właściwe organy, którymi były Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Opinie właściwych organów wraz z odniesieniem się do nich zawarte zostały w **załączniku nr 2**.

II.3. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

Zgodnie z art. 54. 2. ustawy ooś organ opracowujący projekt dokumentu **zapewnia możliwość udziału społeczeństwa**, zgodnie z przepisami działu III rozdział 1 i 3, w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

W związku z tym Zarząd Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska w dniu 6 marca 2023 roku rozpoczął konsultacje społeczne projektu „Strategii rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku”.

Uwagi i wnioski do projektu przedmiotowego dokumentu składać można było w okresie od dnia 6 marca 2023 roku do dnia 11 kwietnia 2023 roku.

Zaplanowane zostały następujące formy konsultowania projektu Strategii:

1. Zgłaszanie uwag do projektu dokumentu (na załączonym w ogłoszeniu formularzu):

- drogą elektroniczną na adres e-mail: strategia@sako-info.pl, drogą korespondencyjną,
- pocztą tradycyjną na adres Biura Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska, ul. Kolegialna 4, 62- 800 Kalisz.

2. Otwarte spotkania – debaty publiczne, które odbyły się w następujących terminach:

- stacjonarne spotkanie konsultacyjne w Kaliszu w dniu 14 marca 2023 roku (wtorek) o godz. 10:00 w Villi Calisia, Aleja Wolności 4, 62-800 Kalisz,

- stacjonarne spotkanie konsultacyjne w Ostrowie Wielkopolskim dnia 21 marca 2023 roku (wtorek) o godz. 10:00 w Centrum Aktywności Lokalnej, al. Powstańców Wielkopolskich 14, 63- 400 Ostrów Wielkopolski,
- spotkanie online 16 marca 2023 roku (czwartek) o godz. 11:00, za pośrednictwem platformy ZOOM,
- spotkanie online 23 marca 2023 roku (czwartek) o godz. 17:00 za pośrednictwem platformy ZOOM.

W ramach konsultacji społecznych projektu Strategii wpłynęło łącznie 112 uwag od 15 podmiotów.

Ponadto Zarząd Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska w dniu 12 kwietnia 2023 roku rozpoczął konsultacje społeczne projektu *Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Strategia rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku”*.

Uwagi i wnioski do projektu przedmiotowego dokumentu składać można było w okresie od dnia 12 kwietnia 2023 roku do dnia 4 maja 2023 roku:

- drogą elektroniczną bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres e-mail: strategia@sako-info.pl,
- drogą korespondencyjną, pocztą tradycyjną na adres Biura Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska, ul. Kolegialna 4, 62-800 Kalisz (decyduje data wpływu),
- ustnie do protokołu w Biurze Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska, ul. Kolegialna 4, 62-800 Kalisz.

Projekt Prognozy dostępny był od dnia 12 kwietnia 2023 roku w następujących lokalizacjach:

- na stronie internetowej Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska pod adresem: <http://sako-info.pl/>,
- w siedzibie Biura Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska.

W ramach konsultacji społecznych projektu Prognozy wpłynęło kilkanaście uwag od 2 podmiotów. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Zarząd Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska.

Uwagi wniesione do Strategii i do Prognozy wraz z odniesieniem do nich zawarte zostały w **załączniku nr 3**.

II.4. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ze względu na zasięg przestrzenny obszaru objętego Strategią AKO i odległość granic Aglomeracji od granic państw ościennych **nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko** projektowanego dokumentu. W związku z tym nie przeprowadza się postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Dokument stanowi strategię rozwoju, o której mowa w *ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2023, poz. 225 ze zm.). Charakteryzuje się ogólnością zapisów i nie zawiera informacji, w oparciu o które możliwe byłoby określenie lokalizacji, charakteru i skali oddziaływań. Powoduje to, że brak jest przesłanek pozwalających w ramach prognozy oddziaływania na środowisko zidentyfikować i oszacować ryzyko wystąpienia znaczących transgranicznych oddziaływań na środowisko.

II.5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zaproponowany sposób **monitoringu opiera się o analizę wskaźnikową**. Zaproponowane wskaźniki zostały przygotowane w oparciu o dane ogólnodostępne, możliwie jak najbardziej zobiektywizowane. Wskazana lista wskaźników stanowi trzon badań monitoringowych i może być rozszerzana. Będzie też uzupełniana się ze wskaźnikami zaproponowanymi w samym dokumencie Strategii. W związku z tym zaproponowano takie wskaźniki monitoringowe, które nie dublują wskaźników monitoringowych zawartych w Strategii.

Tab. 1 Wskaźniki monitoringowe.

KATEGORIA	OPIS WSKAŹNIKA	ŹRÓDŁO DANYCH	POŻĄDANE ZMIANY
OCHRONA POWIETRZA	Udział zanieczyszczeń zatrzymanych lub zneutralizowanych w urządzeniach oczyszczających w ogóle produkowanych zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [%].	BDL GUS	↑
ODPADY ODZYSKANE	Udział odpadów zebranych selektywnie w ogóle odpadów zebranych z gospodarstw domowych [%].	BDL GUS	↑
OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW	Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie ludności [%].	BDL GUS	↑
LESISTOŚĆ	Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni geodezyjnej AKO ogółem [%].	BDL GUS	↑
POKRYCIE PLANISTYCZNE	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni geodezyjnej AKO ogółem [%].	BDL GUS	↑
DEMOGRAFIA	Przyrost naturalny [‰].	BDL GUS	↑

Źródło: opracowanie własne.

OBJAŚNIENIA:

- ↑ wzrost wartości wskaźnika
- ↔ co najmniej utrzymanie wartości wskaźnika
- ↓ spadek wartości wskaźnika

Odpowiednio przeprowadzony monitoring w postaci analizy wskaźników ilościowych i jakościowych, dostarczy informacji, w oparciu o które będzie można ocenić, czy stan środowiska AKO uległ poprawie czy pogorszeniu. Odpowiedzialność za monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu spoczywa na Biurze Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska.

II.6. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Analiza zapisów Strategii wskazuje, że nie ma konieczności wskazywania rozwiązań alternatywnych⁵ do rozwiązań zaproponowanych w tym dokumencie. Wynika to z tego, że zapisy dokumentu skłaniają do wykorzystania zasobów AKO w sposób planowy, a realizacja proponowanych rozwiązań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. Jednocześnie należy uznać, że jednoznacznie niekorzystne byłoby przyjęcie wariantu „0”, czyli brak wdrożenia w życie przedmiotowego dokumentu. Wynika to zarówno z analizy jego zapisów, ale również z analizy

⁵ Pod pojęciem **rozwiązania alternatywne** rozumie się rozwiązania inne, przeciwstawiające się tym ujętym w przedmiotowym dokumencie, dające możliwość wyboru między dwiema możliwościami.

obecnego stanu środowiska i problemów środowiskowych. W Strategii AKO zawarto szereg ustaleń, które potencjalnie mogą przyczynić się do ograniczenia problemów ochrony środowiska występujących w przedmiotowym obszarze. Wpłynąć mogą na funkcjonowanie obszarów i obiektów chronionych, korytarzy ekologicznych, a także terenów o podwyższonych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Niezależnie od powyższego w prognozie zawarto rekomendacje dotyczące wprowadzenia korekt i uzupełnień w dokumencie.

Jeśli w przyszłości wdrożenie niektórych z ustaleń Strategii AKO będzie wiązać się z niekorzystnym lub częściowo niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko, konieczne będzie przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko⁶. Sposoby minimalizacji szkodliwego wpływu konkretnych przedsięwzięć na środowisko zaproponowane zostaną w raportach oddziaływania na środowisko i ujęte w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach.

⁶ Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

III. ZAŁĄCZNIKI

1. Opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś. (wraz z odniesieniem się do nich).
2. Uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (wraz z odniesieniem się do nich).
3. Odniesienie do rekomendacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.

III.1. ZAŁĄCZNIK 1: OPINIE ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ.

Tab. 1. Opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś (wraz z odniesieniem się do nich).

LP.	ORGAN WNOSZĄCY	DATA WPŁYWU	TREŚĆ UWAGI	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
1.	WIELKOPOLSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY	10.05.2023 r.	Brak uwag.	Nie dotyczy
2.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu	17.05.2023 r.	W tab. 11 w rozdziale I.13 prognozy zatytułowanej Tab. 11. Cele ochrony oraz zakazy i nakazy zawarte w dokumentach dotyczących form ochrony przyrody znajdujących się w obszarze AKO nie wskazano celów ochrony obszarów chronionego krajobrazu Dolina rzeki Swędrni, Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy, Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska, Dolina rzeki Ciemnej, ani przedmiotów i celów ochrony obszarów Natura 2000 Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007, Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002, Dolina Baryczy PLB020001, Ostoja nad Baryczą PLH020041, Puszcza Pyzdrska PLH300060, Glinianki w Lenartowicach PLH300048. Ponadto w tabeli nie określono zakazów obowiązujących w stosunku do rezerwatów przyrody na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.), a w stosunku do rezerwatu przyrody Wydymacz w kolumnie Zakazy wpisano ustalenia zawarte w planie ochrony dla tego rezerwatu.	Uwaga nie została uwzględniona ponieważ celem zamieszczenia przedmiotowej tabeli w tekście prognozy nie było zawarcie w niej wszystkich celów ochrony, zakazów czy przedmiotów ochrony form ochrony przyrody znajdujących się w obszarze AKO. W przedmiotowej tabeli zamieszczono zestawienie celów ochrony oraz zakazów i nakazów zawartych w dokumentach dotyczących form ochrony przyrody znajdujących się w obszarze AKO i wymienionych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody https://crfop.gdos.gov.pl (dostęp: 28.03.2023 r.), jako akty prawne o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu formy ochrony przyrody lub pozostałe akty prawne dotyczące formy ochrony przyrody. Taka informacja znalazła się zarówno w nagłówku tabeli jak i w przypisie do tabeli. Celem zamieszczenia tabeli nie było zawarcie w niej zakazów określonych ustawach.
3.		17.05.2023 r.	W rozdz. I.20 prognozy zatytułowanym Oddziaływanie na integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz funkcjonowanie i cele ochrony obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych zawarto ogólną i zdaniem organu niewystarczającą ocenę przewidywanego oddziaływania na obszary 2000. W powyższej ocenie nie określono, nie przeanalizowano i nie oceniono wpływu realizacji ustaleń projektu Strategii na cele i przedmioty ochrony Obszarów Natura 2000, ich integralność i spójność sieci, a także nie oceniono zgodności zapisów dokumentu z planami zadań ochronnych. Ponadto prognoza nie zawiera analizy i oceny przewidywanego oddziaływania planowanych do realizacji działań na cele ochrony parku krajobrazowego, obszarów chronionego krajobrazu, cele ochrony rezerwatów przyrody, cele ochrony użytków ekologicznych.	Uwaga nie została uwzględniona. Ocena przewidywanego oddziaływania zapisów Strategii AKO na obszary Natura 2000 i formy ochrony przyrody ma charakter ogólny ponieważ ani dokładna lokalizacja, ani rozwiązania technologiczne ustaleń Strategii AKO na etapie tworzenia dokumentu nie są znane. Jak wskazano w prognozie w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o możliwości i warunkach ich realizacji będą decydować wyniki postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Ponadto oceniając zapisy tego podrozdziału trzeba mieć na uwadze zapisy całego rozdziału VII. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (a nie tylko wskazane w opinii podrozdziału), ponieważ obszary chronione są miejsce występowania poszczególnych komponentów środowiska. Na podstawie zapisów Strategii AKO nie ma podstaw do twierdzenia, że w wyniku jej realizacji nastąpi ingerencja w obszary chronione i ich

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

LP.	ORGAN WNOSZĄCY	DATA WPŁYWU	TREŚĆ UWAGI	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				otoczenie. W Strategii AKO nie ma zapisów wskazujących na lokalizowanie zamierzeń inwestycyjnych w tych obszarach, w związku z tym te zamierzenia nie są sprzeczne celami, przedmiotami ochrony i zakazami określonymi dla obszarów chronionych. Z zapisów samego dokumentu Strategii AKO, w tym z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarów strategicznej interwencji, wynika że ustalenia dokumentu nie będą realizowane na obszarach Natura 2000, ani nie będą stanowiły negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony Natura 2000 lub na jego integralność i powiązania z innymi obszarami Natura 2000.
4.		17.05.2023 r.	W tab. 15 rozdziale IX. zatytułowanym Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, wskazano że w celu zarobienia/ograniczenia/kompensacji przewiduje się wprowadzenia zieleni urządzonej. W projekcie Strategii oraz w prognozie nie wskazano gatunków drzew i krzewów z jakich będzie tworzona zieleń. Informuję, że wprowadzanie do środowiska przyrodniczego i przemieszczania w nim gatunków obcych, jest co do zasady zakazane.	Uwaga została uwzględniona poprzez dodanie zapisu „(z wyjątkiem gatunków obcych)”. Zapis po zmianie brzmi „Wprowadzenie zieleni urządzonej w sąsiedztwie (z wyjątkiem gatunków obcych)”.
5.		17.05.2023 r.	Na stronie 131 prognozy napisano „Zgodnie z zapisami Strategii AKO w ramach OZE wspierane będą działania na rzecz zwiększenia liczby małych instalacji. Analizowane będą również możliwości rozwoju większych instalacji, w tym wykorzystujących energię wiatru (farmy wiatrowe), energię słoneczną (farmy fotowoltaiczne), energię wnętrza ziemi (geotermia), a zwłaszcza energię pochodzenia rolniczego (biomasa)”. W prognozie ocenę przewidywanego oddziaływania zawarto jedynie w tabeli nr 14. Jednakże nie uzasadniono przedmiotowej oceny.	Uwaga nie została uwzględniona ponieważ w prognozie ocenę przewidywanego oddziaływania zawarto nie tylko w tabeli nr 14, ale także w tym samym rozdziale (VII. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko) na str. 122, gdzie zawarto zapis „W zakres wymienionego wyżej celu strategicznego wchodzi także cel szczegółowy 2.3. Poprawa jakości powietrza oraz zwiększenie efektywności energetycznej, który polega na wykorzystaniu OZE oraz nowych technologii w energetyce, wypracowaniu wspólnych działań i narzędzi na rzecz poprawy jakości powietrza oraz termomodernizacji i ograniczaniu strat ciepła w sektorze publicznym i mieszkaniowym. Pozytywne oddziaływanie tych ustaleń będzie wynikiem ograniczenia wykorzystania tradycyjnych – nieefektywnych i szkodzących środowisku źródeł energii”. Uzasadnieniem pozytywnej oceny jest wtórny skutek wykorzystania oze, jakim jest ograniczenie wykorzystania nieefektywnych i szkodzących środowisku źródeł energii.
6.		17.05.2023 r.	Informacje dotyczące jednolitych części wód w granicach w których położony jest obszar opracowania, powinny uwzględniać nowy Podział na JCWP określony w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (D. U.	Uwaga nie została uwzględniona ponieważ jest bezprzedmiotowa – w przesłanym do opinii projekcie prognozy uwzględniono już nowy Podział na JCWP, zawarty w obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (D. U. 2023, poz.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

LP.	ORGAN WNOSZĄCY	DATA WPŁYWU	TREŚĆ UWAGI	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
			2023, poz. 335)).	335). Wykorzystane materiały znajdujące się na stronie internetowej https://apgw.gov.pl/pl/III-cykl-materialy-do-pobrania (dostęp: 06.03.2023 r.).
7.		17.05.2023 r.	Nawiązując do zapisów na stronie 20 informuję, że obowiązuje Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (Aktualizacja Krajowego programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (AKPOŚK 2022). Projekt dokumentu i prognoza powinny odnosić się do obowiązujących dokumentów.	Uwaga została uwzględniona (poprawiono przedmiotowy zapis).
8.		17.05.2023 r.	Na stronie 24 prognozy odniesiono się do Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pleszewskiego na Lata 2014–2017 z perspektywą na lata 2018–2021. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy ooś, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. Ponadto informuję, że zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1101) programy ochrony środowiska uchwalone w celu realizacji Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność na czas na jaki zostały uchwalone, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2016 roku. W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt iż mamy rok 2023, informuję że należy korzystać z dokumentów zawierających aktualne dane.	Uwaga została uwzględniona (usunięto z przeglądu dokumentów przedmiotowy program).
9.		17.05.2023 r.	Nawiązując do zapisów na stronie 62 prognozy informuję, że Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012, poz. 914 ze zm.) utraciło moc 28 lipca 2022 roku. Obecnie zgodnie z art. 87 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, oraz ich nazwy, kody i obszary określa załącznik do ustawy. Informacja ta powinna zostać uwzględniona w prognozie.	Uwaga została uwzględniona poprzez zmianę zapisu w prognozie.
10.		17.05.2023 r.	Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. D ustawy ooś w prognozie powinny zostać określone, przeanalizowane i ocenione cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym, istotne z punktu widzenia projektu Strategii, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu. W prognozie wskazane jest wymienienie dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, które podano analizie, określenie celów	Uwaga została uwzględniona poprzez uwzględnienie w przeglądzie wybranych dokumentów takich dokumentów jak Europejski Zielony Ład i Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

LP.	ORGAN WNOSZĄCY	DATA WPŁYWU	TREŚĆ UWAGI	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
			ochrony środowiska wyznaczonych w tych dokumentach istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu wraz z krótkim opisem sposobów ich uwzględnienia w projekcie dokumentu.	
11.		17.05.2023 r.	W tabeli 15 w rozdziale IX. Prognozy wskazane jest uwzględnienie rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczenie emisji hałasu, w odniesieniu do kierunków rozwoju związanych z celem operacyjnym „Rozwój zintegrowanego transportu”.	Uwaga została uwzględniona poprzez dodanie odpowiednich zapisów do przedmiotowej tabeli.
12.		17.05.2023 r.	W rozdziale XI. prognozy, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. A ustawy ooś powinny zostać określone, przeanalizowane i ocenione potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Strategii.	Uwaga nie została uwzględniona ponieważ w projekcie prognozy przesłanym do opinii zawarta została już przedmiotowa ocena. Analiza oddziaływania poszczególnych celów i głównych kierunków działań na każdą z grup komponentów środowiska, zawarta w rozdziale poświęconym przewidywanemu oddziaływaniu na środowiska wskazuje, że brak realizacji projektowanego dokumentu skutkował będzie dalszym pogarszaniem stanu środowiska na obszarze AKO. Wynika to z tego, że nie zostaną realizowane działania związane z zastosowaniem rozwiązań sprzyjających środowisku oraz hamujące nadmierną ingerencję człowieka w środowisko. Nawet jeżeli miejscowo wystąpią korzyści wynikające z odstąpienia od wdrożenia dokumentu (wynikające z silnego miejscowego negatywnego oddziaływania na jakiś komponent środowiska) to nie przewyższą one strat, jakie z punktu widzenia środowiska, mogą wystąpić w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Z punktu widzenia środowiska bardzo istotne i warte podkreślenia jest też to, że jednym z celów strategicznych określonych w Strategii AKO jest 2. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska zorientowana na zieloną transformację i poprawę jakości środowiska.
13.		17.05.2023 r.	Ewentualne zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy powinny zostać również uwzględnione w rozdziale XV. prognozy zatytułowanym „Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym”.	Uwaga została uwzględniona.
14.		17.05.2023 r.	Informuję, że zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. G ustawy ooś w prognozie należy zawrzeć podpis autora prognozy.	Uwaga została uwzględniona.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przekazanych materiałów.

III.2. ZAŁĄCZNIK 2: UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE W ZWIĄZKU Z UDZIAŁEM SPOŁECZEŃSTWA W STRATEGICZNEJ OCENIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Tab. 2. Uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (wraz z odniesieniem się do nich).

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
1.	Jakub Banasiak (mieszkaniec)	9.03.2023	Strategia	s. 131 – cel 1.2., s. 133 – kierunek 1.2.1. Treść uwagi: Zapis "Tworzenie zintegrowanej i bezpiecznej infrastruktury pieszo-rowerowej" sugeruje zrównanie ważności ruchu pieszego i rowerowego. Treść proponowanego zapisu: Należy zaznaczyć, że rower powinien być traktowany jako pełnoprawny środek transportu i kolejny jego typ, również poprzez dopuszczenie do jego przewożenia w transporcie autobusowym i kolejowym. Uzasadnienie: Żeby w pełni rozwinąć transport rowerowy należy rozważać go na równi z innymi pojazdami, jednak jako inny typ transportu (np. niekonieczne jest prowadzenie dróg rowerowych wzdłuż każdej jezdni, a można je tworzyć na skróty przez nieużytki, pola). Dodatkowo dopuszczenie do przewożenia rowerów w transporcie publicznym pozwoli na łączenie różnych typów komunikacji i niezależni wybór środka komunikacji od pogody.	Uwaga uwzględniona. Kierunek działań 1.2.1. zmieniono na „Tworzenie zintegrowanej i bezpiecznej infrastruktury pieszej i rowerowej”. Wszelkie bardziej szczegółowe rekomendacje w zakresie funkcjonowania ruchu rowerowego będą zapisywane w dokumentach operacyjnych.
2.	Jakub Banasiak (mieszkaniec)	9.03.2023	Strategia	s. 135 – cel 2.2. Treść uwagi: - Treść proponowanego zapisu: Należy ustalić dokładny współczynnik publicznych terenów zielonych na liczbę mieszkańców, który byłby egzekwowany w MPZP. Uzasadnienie: Zauważa się małą motywację JST do tworzenia nowych terenów zielonych. Np. w sytuacji gdzie przeznacza się pola uprawne pod zabudowę mieszkalną zapomina się o terenach zielonych, przez co powstają wielkie połacie terenów zabudowanych, bez dostępu do publicznej zieleni.	Uwaga nieuwzględniona. Jest to uwaga, która wkracza w zakres przepisów systemu planowania przestrzennego, zarezerwowanych dla dokumentów istniejących w tym systemie (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego). Strategia rozwoju ponadlokalnego nie może zawierać tak szczegółowych ustaleń.
3.	Jakub Banasiak	9.03.2023	Strategia	s. 136 – cel 2.3.	Uwaga nieuwzględniona.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
	(mieszkaniec)			Treść uwagi: - Treść proponowanego zapisu: Należy zaznaczyć, że najważniejszym działaniem ma być dofinansowanie dla właścicieli domów do wymiany nieekologicznych źródeł ciepła. Uzasadnienie: Głównym i najbardziej zauważalnym problemem ws. jakości powietrza są kopciuchy w domach jednorodzinnych. Powoduje to momentalne zanieczyszczenie całego osiedla przez jednego mieszkańca i uniemożliwienie wychodzenia z domu.	Wskazane w uwadze działanie (dofinansowanie dla właścicieli domów do wymiany nieekologicznych źródeł ciepła) jest częścią kierunku działań 2.3.2. To, czy będzie ono uwzględniało oprócz wsparcia instytucjonalnego także wsparcie finansowe – będzie uzależnione od możliwości budżetowych jednostek samorządu terytorialnego SAKO.
4.	Jakub Banasiak (mieszkaniec)	9.03.2023	Strategia	s. 139 – cel 2.4. Treść uwagi: - Treść proponowanego zapisu: Wprowadzenie innowacji w segregacji odpadów w AKO – połączenie kosza żółtego i zielonego. Uzasadnienie: Problemem z frakcją szklaną jest tłuczenie się szkła jeszcze przed dostarczeniem do sortowni, co uniemożliwia jego odzysk. Połączenie tych dwóch frakcji zabezpieczy szkło przed zbiciem (szkło będzie pomiędzy plastikami). Nie powinno to być problemem dla sortowni, bo frakcja żółta i tak jest sortowana na rodzaje plastiku i metali.	Uwaga nieuwzględniona. Jednym z kierunków działań wskazanych w dokumencie jest „Wypracowanie i wdrożenie standardów gospodarowania odpadami komunalnymi” i do niego nawiązuje treść uwagi. Jednak decyzje szczegółowe w tym zakresie będą przedmiotem dokumentów operacyjnych i decyzji jednostek samorządu terytorialnego SAKO (lub ich związków) przyjmowanych w <i>Regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminach</i>.
5.	Jakub Banasiak (mieszkaniec)	9.03.2023	Strategia	s. 142 – cel 3.3. Treść uwagi: Uszczegółowienie zapisu o uchwałach krajobrazowych. Treść proponowanego zapisu: Uchwały krajobrazowe powinny być wprowadzane przede wszystkim w obszarach rewitalizacji, a w powiązaniu z MPZP powinny wyznaczać zasady projektowania nowej zabudowy w historycznej tkance i otoczeniu zabytków. Uzasadnienie: Obecnie zauważa się budowanie w okolicy historycznych budynków (a niekoniecznie zabytków) nowych budynków, architektonicznie nieatrakcyjnych (tzw. pudła).	Uwaga uwzględniona. Zmieniono treść zapisu na: „Wspierana będzie także polityka tworzenia dokumentów programowych i strategicznych zmierzających do ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego (w tym w obszarach rewitalizacji i w zgodzie z zapisami regulującymi politykę planistyczną gmin)”.
6.	Łukasz Kubiak	10.03.2023	Strategia	Kalisz i otaczające go miejscowości takie jak Kościelna Wieś, Szałe, Zduny, Niedźwiady, itd. (wsie) czyli obydwie obszary – miasta i gminy wiejskiej – są powiązane funkcjonalnie. Faktyczny zasięg wielu usług, za które odpowiadają samorządy, obejmuje terytorium obu, administracyjnie odrębnych, jednostek tworzących swoisty mikroregion (patrz: choćby komunikacja miejska, szkoły itd.) . Utrudnia to zatem spójne planowanie	Uwaga nieuwzględniona. Strategia rozwoju ponadlokalnego nie jest dokumentem rozstrzygającym o granicach administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego. Celem Strategii jest określenie płaszczyzny współpracy pomiędzy gminami i powiatami

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				oraz efektywne zarządzanie uwzględniające potrzeby wszystkich mieszkańców. Jest także w pewnym wymiarze szkodliwe. Mamy bowiem do czynienia z częstym zjawiskiem tzw. "gapowiczów" – mieszkańców gmin obwarzankowych, których podatki zasilają budżety ich samorządów, a którzy korzystają z wielu usług wytwarzanych w mieście i dofinansowywanych z budżetu miasta.. Patrząc od drugiej strony – mieszkańcy wsi korzystają z usług, na których świadczenie nie mogą oddziaływać jako obywatele-wyborcy władz samorządowych świadczy to o tym, że mimo przeprowadzki pod miasto, nadal są z miastem związani. Gmina obwarzankowa redukuje swoje funkcje społeczne i od wielu lat przerzuca ich ciężar na samorząd Kalisza czyli na podatników. Dlatego uważam, że przede wszystkim priorytetem dla miasta, regionu i całej aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, jest w pierwszej kolejności powiększenie granic administracyjnych miasta Kalisza co uczyni go liderem całego regionu. Większy Kalisz to np: Wyeliminowanie utrzymywania podwójnej administracji i zjawiska "pasażera na gapę" – czyli mieszkańca płacącego podatki w gminie wiejskiej, ale korzystającego z usług miejskich. Konsolidacja terytorialna zminimalizuje rozbieżności między granicami jednostek administracyjnych i zasięgami przestrzennymi usług świadczonych przez samorządy. Tańsze wykonywanie wielu zadań – badania wykazują, że w obszarze funkcjonowania samorządu, podobnie jak w przemyśle, mamy do czynienia ze zjawiskiem ekonomii skali. Korzyści skali będą zauważalne przede wszystkim w kosztach prowadzenia szkół i utrzymania dróg, a także w kosztach funkcjonowania administracji. Zwiększenie wpływów do budżetu (większy budżet większe możliwości rozwoju, a z rozwoju skorzysta każdy) Rozwój budownictwa mieszkaniowego, dróg, terenów inwestycyjnych (gdybyśmy w 2000 roku nie przyłączyli do Kalisza sołectwa Dobrzec, nie mielibyśmy strefy gospodarczej Dobrzec- Zachód. Firmy takie jak Raben, Meyer, Panatonii znajdowałyby się na terenie gminy Nowe Skamierzyce i dopinały ich budżet.) Dodatkowe dochody do budżetu miasta na sfinansowanie zadań, które od lat są zadaniami realizowanymi przez samorząd miejski, a z których	SAKO oraz realizacja wspólnych działań, które mają podnieść poziom rozwoju całego obszaru.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				korzystają także mieszkańcy Kościelnej Wsi, Szalego itd. Mieszkańcy przyłączonych sołectw będą mieć wpływ na decyzje samorządu miejskiego w zakresie usług, takich jak transport publiczny, gospodarka wodno-kanalizacyjna, utrzymanie dróg, dostęp do oświaty oraz miejskich instytucji kultury i ośrodka sportu i rekreacji. Większe miasto to większe możliwości rozwoju. Nie oszukujmy się, w Polsce jest bardzo dużo miast wielkości Kalisza więc musimy konkurować z wieloma samorządami. Kalisz od lat zostaje w tyle, teraz głównie w aspekcie demograficznym (ale nie tylko). Miasta, które powiększyły się w ostatnich latach np.: Koszalin, Rzeszów, Zielona Góra, Białystok, Opole - zdecydowanie na tym skorzystały. Dla przykładu Rzeszów posiada strategię przyłączania poszczególnych miejscowości w granice miasta. Tak wygląda on w liczbach: 2006 - 68 km² (powierzchnia identyczna jak Kalisz w 2022 roku) 2007 - 77,24 km² 2008 - 91,5 km² 2009 97,6 km² 2010 116,36 km² 2017 - 120,41 km² 2019 - 126,61 km² 2021 - 129,01 km². Od tego czasu miasto przeżywa istny boom inwestycyjny i z małego miasta położonego na skraju Polski, stało się niejako metropolią, śmiało konkurującą choćby z Lublinem. W aspekcie demograficznym doskonałym przykładem jest również Koszalin, miasto, które jeszcze w 2008 roku było mniejsze ludnościowo niż Kalisz, dziś liczy ponad 107 tys. mieszkańców, (w 2023 roku przybyło prawie 2 tys. nowych mieszkańców przez kolejną fuzję administracyjną): 2005 – 107 886 Koszalin - 108 841 Kalisz 2006 – 107 693 Koszalin - 108 477 Kalisz	

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				2007 – 107 376 Koszalin - 108 031 Kalisz 2008 – 107 307 Koszalin - 107 140 Kalisz 2009 – 107 986 Koszalin - 107 019 Kalisz 2010 - 108 057 (przyłączenie wsi Jamno i Łobusz - uwzględnione w kolejnym roku w statystykach) Koszalin - 106 664 Kalisz 2011 - 109 248 Koszalin - 105 122 Kalisz 2012 - 109 343 Koszalin - 104 676 Kalisz 2013 (31 III) - 109 312 Koszalin - 103 997 Kalisz 2014 - 108 605 Koszalin - 103 738 Kalisz ... 2021 - 105 801 (od kolejnego roku plus 1800 osób) Koszalin - 97 905 Kalisz ----- w 2023 roku - Koszalin około 107, 5 tys. - Kalisz po spisie około 91 tys.! Należy więc dodać zapis o konieczności rozwoju terytorium Kalisza. Jeśli nie przyłączymy choćby Kościelnej Wsi, Szalego, Boczkowa czy Zdun, nie będziemy się rozwijać w odpowiednim tempie. Kalisz nie jest otoczony pustynią i swój rozwój jako głównego miasta regionu musi odbywać za pomocą przyłączania sąsiednich miejscowości. Jako niekwestionowane i główne miasto regionu i aglomeracji kalisko-ostrowskiej, Kalisz będzie centrum przesiadkowym dla całego regionu. To od jego centrum będziemy planowali nowe linie komunikacyjne do sąsiednich miejscowości i nowych dzielnic Kalisza. Bardzo popieram idee kolei aglomeracyjnej. Jednak w tym przypadku uwzględniłbym budowę torów na osiedla takie jak Dobrzec czy Tyniec. Jednak wszystko to powinno mieć miejsce, w powiększonym już, silnym ośrodku - mieście Kaliszu.	
7.	Mirosław Zmysłony	16.03.2023	Strategia	Wydaje się, że do mocnych stron można perspektywicznie zaliczyć pozarolnicze OZE w p. 5.3 "Diagnozy..." dość lakonicznie oszacowano potencjał rozbudowy OZE. Przyrost fotowoltaicznych źródeł energii wymusi t.zw. dyrektywa budynkowa EU, której projekt przewiduje dość	Uwaga uwzględniona. Dokonano uzupełnienia zapisów zgodnie z uwagą.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				szybką eliminację kopalnych źródeł energii. W „Diagnozie...” nie potrafiłem odszukać szacunków skali istniejących wiatrakowych źródeł energii. Wiatraki są widoczne. Dziś można szacować możliwości zwiększenia ich liczby. Wydaje się, że kwestie energetyczne będą miały znaczny wpływ na realizację SAKO. https://www.portalsamorzadowy.pl/inwestycje/euoparlament-za-przyspieszeniem-zakazu-montowania-piecow-gazowych-w-nowych-budynkach,447592.html. Można brać pod uwagę nowe wytyczne ISO dotyczące gospodarki niskoemisyjnej „Net zero guidelines”.https://pkn.pl/informacje/2023/03/net-zero-guidelines-zerowa-emisja-gazow-cieplarnianych-netto-poradnik-iso.	
8.	WSO UM Kalisz	17.03.2023	Strategia	Strona 46, Pierwszy akapit pierwszy podpunkt - „... Korzystanie z komunikacji miejskiej w Kaliszu utrudnia także skomplikowany system biletowy ...”; Uzasadnienie: Z dniem 1 stycznia 2023 r. wprowadzona została darmowa komunikacja dla wszystkich posiadaczy Kaliskiej Karty Mieszkańca oraz zmieniona taryfa biletowa. Ograniczona została lista dostępnych biletów. Pozostaje kwestia modernizacji systemu do pobierania opłat, o co zabiega operator. W naszej opinii ta kwestia wymaga zaakcentowania w dokumencie i zaplanowania jej realizacji.	Uwaga uwzględniona. Wprowadzono na po fragmencie „(...) utrudnia także skomplikowany system biletowy” następujący zapis: „Warto jednak dodać, że z dniem 1 stycznia 2023 r. wprowadzona została darmowa komunikacja dla wszystkich posiadaczy Kaliskiej Karty Mieszkańca oraz zmieniona taryfa biletowa. Ograniczona została lista dostępnych biletów.”
9.	WSO UM Kalisz	17.03.2023	Strategia	Strona 80, 243, Pierwszy akapit rozdziału 4.2. Słabe strony. W1 Niezintegrowany transport publiczny i brak spójnej sieci dróg rowerowych „... Brak jednego organizatora publicznego transportu zbiorowego w AKO, który byłby odpowiedzialny za organizowanie, funkcjonowanie i koordynowanie publicznego transportu zbiorowego, implikuje m.in. problem niezintegrowanej oferty przewozowej i niespójność systemu taryfowo-biletowego ...” Uzasadnienie: W naszej opinii nie poprawnie zidentyfikowano brak jednego organizatora publicznego transportu zbiorowego w AKO. Przekazanie przez wszystkie jednostki JST, obecnie już organizujące przewozy osobowe oraz w przyszłości chcące, organizacji do jednej jednostki organizacyjnej nie jest możliwe formalnie-prawnie. Obecnie na terenie AKO są organizowane przewozy międzywojewódzkie (kolej), przewozy między gminne/międzypowiatowe (np. Starostwo Kaliskie)	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapisy odnoszące się do integracji transportu zbiorowego zostaną zaktualizowane zgodnie z zapisami PZMM dla AKO w celu zachowania spójności obu dokumentów. Możliwe jest powołanie Związku Powiatowo-Gminnego, realizującego zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego w granicach AKO. Istnieją trzy scenariusze integracji zarządzania zrównoważoną mobilnością możliwe do wprowadzenia w AKO, a mianowicie: ▪ model pełnej integracji w ramach związku powiatowo-gminnego lub innej formy prawnej – jednego organizatora transportu;

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				oraz przewozy gminne (Pleszew, Ostrów Wielkopolski, Kalisza) i tych zakresów nie powinno się łączyć poprzez przekazanie organizacji ww. przewozów zadań do jednego organizatora (np. związku międzypowiatowego). Należy zaproponować inne poprawne rozwiązanie uzgodnione z samorządami obecnie już organizujące przewozy osobowe.	- model integracji częściowej w ramach związku powiatowo-gminnego i dwóch systemów komunikacji miejskiej – trzech organizatorów transportu przy zachowaniu podstawowej koordynacji na poziomie Związku Powiatowo-Gminnego; - model przewozów powiatowych i dwóch systemów komunikacji miejskiej. W najbliższych latach Związek Powiatowo-Gminny ma służyć m.in. likwidacji białych plam transportu na terenie Aglomeracji, tj. obszarów w strefie podmiejskiej, międzygminnej i międzypowiatowej, w których w ogóle nie funkcjonuje transport publiczny (np. obsługę zapewniają jedynie komercyjni przewoźnicy). Przyjęcie modelu pełnej integracji w ramach Związku Powiatowo-Gminnego, tj. poprzez utworzenie jednego organizatora transportu jest planowane w dalszej perspektywie czasowej (do 2030 roku lub w kolejnych latach).
10.	WSO UM Kalisz	17.03.2023	Strategia	s. 130, Pierwszy akapit rozdziału Cel szczegółowy 1.1. „... Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska będzie dążyć do stopniowej integracji transportu w różnych sferach - organizacyjnej i taryfowej ... ” Uzasadnienie: Obecna forma stowarzyszenia wymienionego podmiotu nie jest wymieniona w ustawie art. 7.1 PTZ jako jednostka możliwa do bycia organizatorem publicznego transportu zbiorowego. Dokument nie opisuje, w jakim sposób SAKO będzie odpowiadać za realizację integrację transportu w różnych sferach, organizacyjna -taryfowych. Pomijając podniesione przez nas obawy formalno-prawne dot. łączenia organizacji różnych rodzajów przewozów (uwaga dot. strony 80), w celu zapewnienia spełnienia tego zapisu konieczne było dopisanie nowych celów dotyczących przekształcenia stowarzyszenia w związek komunalny oraz przewidzenie w dalszej części tego dokumentu nowe funkcji w zakresie realizacji zadań.	Uwaga nieuwzględniona. Zapis o „dążeniu do stopniowej integracji” nie oznacza pełnienia przez Stowarzyszenie funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego. Stowarzyszenie może tworzyć warunki do powołania wspólnego organizatora PTZ w formie Związku Powiatowo-Gminnego.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
11.	WSO UM Kalisz	17.03.2023	Strategia	s. 207, podpunkt 4 „Biuro Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska - Dyrektor wraz z pracownikami Biura odpowiada w szczególności za: koordynację realizacji kierunków działań, opracowanie listy projektów, zapewnienie warunków do efektywnej współpracy, przygotowywanie dokumentów sektorowych koordynowanie ich implementacji polityki rozwoju AKO, poszukiwanie nowych źródeł finansowania, a także monitoring i rozwoju ewaluację realizacji ponadlokalnego Strategii oraz promocję; Uzasadnienie: Mając na uwadze treść naszej uwagi dotyczącej strony 130, w najważniejszych funkcjach biura SAKO powinno być dodatkowo wymienione: ... realizacja inwestycji, organizacja publicznego transportu zbiorowego, organizacja sprzedaży biletów i innych nośników opłat za przejazdy osobowe.	Uwaga nieuwzględniona. Zapis o „dążeniu do stopniowej integracji” nie oznacza pełnienia przez stowarzyszenie funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego. Stowarzyszenie może tworzyć warunki do powołania wspólnego organizatora PTZ w formie Związku Powiatowo-Gminnego. Działania w zakresie „organizacji publicznego transportu zbiorowego, organizacji sprzedaży biletów i innych nośników opłat za przejazdy osobowe” nie będą należały do obowiązków Biura Stowarzyszenia Aglomeracji Kalisko-Ostrowska.
12.	WSO UM Kalisz	17.03.2023	Strategia	Strona 243, Oczekiwane planowanych Tabela 10.1. rezultaty działań wskaźniki ich i osiągnięcia. Wprowadzenie wspólnego biletu na połączenia komunikacja miejska – kolej – lokalne autobusy. Uzasadnienie: W naszej opinii wprowadzenie wspólnego biletu jest możliwe wyłącznie, jeżeli dotyczy działań jednego organizatora (przewozów lub sprzedaży) w przeciwnym przypadku konieczne jest wypracowanie sposobu obliczenia ubytku dochodów/przychodów dla poszczególnych przewoźników i konieczność rozliczania środków między poszczególnymi JST. Znane są nam przypadki wspólnego biletu pomiędzy różnymi operatorami / operatorami np. bilet kolejowy upoważnia do przejazdu komunikacją miejską, jednak wówczas jedna ze stron rezygnuje z przychodów w ramach określonej promocji. W związku, z czym prosimy o przereagowanie kierunku działania 1.1.1 i zastosowanie rezultatu dotyczącego wyłącznie zintegrowanej taryfy biletowej.	Uwaga częściowo uwzględniona. W przypadku powołania Związku Powiatowo-Gminnego – jednego organizatora transportu oraz wprowadzenia biletu na połączenia komunikacja miejska – kolej – lokalne autobusy to Związek Powiatowo-Gminny będzie ustalać taryfy biletowe oraz zawiera umowy z przewoźnikami kolejowymi. W przypadku funkcjonowania kilku organizatorów – każdy z nich ustala własne taryfy biletowe, a pomiędzy organizatorami konieczne są porozumienia, które określają m.in. formy integracji taryf. Do tego porozumienie może określać ewentualną specjalną zintegrowaną ofertę taryfową z włączeniem kolei lub każdy z organizatorów może podpisać umowę z przewoźnikiem kolejowym. Zapisy odnoszące się do integracji transportu zbiorowego zostaną zaktualizowane zgodnie z zapisami PZMM dla AKO w celu zachowania spójności obu dokumentów.
13.	WSO UM Kalisz	17.03.2023	Strategia	Strona 243 Tabela 10.1 Oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia. Cel 1.1 Rozwój zintegrowanego transportu. Uzasadnienie:	Uwaga nieuwzględniona. Zakres opisany w uwadze jest przedmiotem celu szczegółowego 1.2: „Niezbędne będą także inwestycje w systemy inteligentnego transportu publicznego

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				Dodatkowo prosimy o dopisanie rozbudowa i modernizacja infrastruktury autobusowych, węzłów przesiadkowych, zajezdni autobusowych. Naszym zdaniem powyższe działanie powinno być również dopisanie do celu dotyczącej niskoemisyjności.	w miastach, infrastrukturę punktową, w tym węzły przesiadkowe, obiekty P&R, zajezdnie autobusowe, przystanki, a także systemy ładowania pojazdów elektrycznych i tankowania wodoru.”
14.	WSO UM Kalisz	17.03.2023	Strategia	Strona 243 Tabela 10.1 cel 1.2. Wsparcie przyjaznej środowisku, zrównoważonej mobilności. Uzasadnienie: Naszym zdaniem w tej części powinien również znaleźć się działania dotyczące wyposażenia przewoźników w narzędzia do tworzenia i udostępnienia plików GTFS static i realtime, tworzenia i utrzymania przez BSAKO plenera podróży oraz strony informacyjnej o możliwościach skorzystania z przewozów po AKO i publikowania zasad ich korzystania, tworzenia przez BSAKO systemu informacji przestrzennej (szablonów papierowej informacji przystankowych, wyglądu i oznakowania infrastruktury autobusowej); przeprowadzenie pilotażów nowych rozwiązań na rynku transportowych w celu przetestowania i oceny przydatności systemów w poprawie zrównoważonej mobilności; itp.	Uwaga nieuwzględniona. Poziom szczegółowości uwagi jest zbyt duża i jej treść może zostać wprowadzona do dokumentów operacyjnych w zakresie polityki mobilności na obszarze AKO.
15.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	1. Opis procesu zaangażowania partnerów i udziału partnerów w przygotowaniu Strategii i jej realizacji. Należy docenić fakt zaangażowania partnerów i społeczeństwa w proces tworzenia Strategii jednak przeznaczenie ponad 38 stron na opis tego procesu powoduje, że w natłoku informacji trudno odnaleźć kluczowe wnioski wynikające z konsultacji, badań, warsztatów. Może opis udziału społeczeństwa w procesie tworzenia Strategii powinien stanowić załącznik, a w samym dokumencie Strategii należy umieścić kluczowe wnioski.	Uwaga częściowo uwzględniona. Rozdział 3 zostanie zmodyfikowany w związku z uwagami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej i nastąpi redukcja jego objętości.
16.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	2. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Analiza SWOT zgodnie z zapisem dokumentu służy uporządkowaniu wniosków z diagnozy. Zgodnie z tytułem rozdziału powinien on zawierać wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej więc wydaje się być on niekompletny. W szczególności brakuje wniosków z diagnozy przestrzennej, zostały one sprowadzone do załączników graficznych.	Uwaga uwzględniona. Rozdział zostanie przeredagowany zgodnie z uwagami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego oraz Banku Światowego.
17.	Wielkopolskie	22.03.2023	Strategia	Analiza SWOT.	Uwaga uwzględniona.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
	Biuro Planowania Przestrzennego			a. brakuje wyjaśnienia na jakiej podstawie i wg jakiej metody określono wagi poszczególnych elementów mocnych, słabych stron i szans i zagrożeń.	Rozdział zostanie przeredagowany zgodnie z uwagami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego oraz Banku Światowego.
18.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	Analiza SWOT. b. spójnego metodycznego podejścia wymaga opis mocnych i słabych stron np. potencjał pod rozwój wysokiej jakości rolnictwa (. . .) - powinniśmy napisać: co jest stanowi potencjał dla rozwoju, Tereny inwestycyjne do zagospodarowania (. . .) czy samo występowanie takich terenów jest już mocną stroną? Czy obszary chronione stanowią mocną stroną czy ograniczenie w rozwoju? czy brak węzłów o skali krajowej jest czynnikiem wewnętrznym czy raczej zewnętrznym? czy sam fakt występowania dziedzictwa historycznego jest mocną stroną? czy jego jakość? Słabej jakości zasoby kulturowe mogą stanowić barierę/problem w rozwoju, postrzeganie reformy planowania jako szansy budzi spore wątpliwości chociażby w kontekście znacznych kosztów, które będą musiały ponieść gminy przygotowując zupełnie nowe dokumenty planistyczne w bardzo krótkim czasie.	Uwaga częściowo uwzględniona. Występowanie terenów inwestycyjnych do zagospodarowania stanowi mocną stroną. Tak, obszary chronione są potwierdzeniem istnienia wartościowych przyrodniczo zasobów i jest to mocna strona. Brak węzłów transportowych na obszarze AKO to słaba strona (czynnik wewnętrzny). Tak, fakt występowania wymienionych w analizie SWOT przykładów dziedzictwa historycznego jest mocną stroną. Tak, reforma planowania przestrzennego stanowi szansę dla AKO (szczególnie dla ograniczenia procesu rozpraszania zabudowy na obszarach wiejskich), a finansowanie wdrożenia reformy jest wpisane do Krajowego Planu Odbudowy (koszty opracowania planów ogólnych). Cały rozdział zostanie przeredagowany zgodnie z uwagami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego oraz Banku Światowego.
19.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	2. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. c. Opisy poszczególnych mocnych stron — określenie stepowienie raczej używane jest potocznie, brak wody to bardzo duże zagrożenie dla rozwoju rolnictwa, dlatego nie zrozumiałe jest postrzeganie tego zjawiska jako szansy na rozwój rolnictwa zrównoważanego.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga bazuje na sformułowaniu wyjętym z szerszego kontekstu mocnej strony (S1). W opisie tej mocnej strony stepowienie traktowane jest jako czynnik wymuszający ograniczenie wysokotowarowych form gospodarki rolnej i rozwój rolnictwa zrównoważonego. Nie potraktowano stepowienia jako szansy dla AKO.
20.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	Diagnoza przestrzenna — ryciny. a. nieczytelna rycina ochrony przyrody — jakie jest źródło wskazanych na załączniku korzyści ekologicznych? b. Dlaczego w układzie drogowym mamy drogi krajowe i ekspresowe?	Uwaga częściowo uwzględniona. Czytelność rycin została dostosowana do formatu Strategii. Źródłem danych środowiskowych na rycinie z formami

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				Pokazujemy drogi wg klasy czy kategorii? Obraz układu drogowego jest niekompletny.	ochrony przyrody są Baza Danych Ogólnogeograficznych oraz Geoserwis GDOŚ. Mapa z układem drogowym została uzupełniona o oznaczenie dróg wojewódzkich i powiatowych (uzupełnienie kompletności układu drogowego). Na mapie pokazane są drogi wg kategorii.
21.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	3. Wizja rozwoju — czy konieczne jest w Strategii wyjaśnienie czym jest wizja? Wydaje się, że 7 lat to zbyt krótki okres na osiągnięcie tak zdefiniowanej wizji.	Uwaga nieuwzględniona. Wizja stanowi wynikową całego dokumentu. Sformułowanie ambitnej i śmiałej wizji w perspektywie do 2030 roku jest uwarunkowane koniecznością wzmocnienia integracji funkcjonalnej wewnątrz AKO oraz sprostania współczesnym wyzwaniom rozwojowym.
22.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	4. Cele strategiczne, szczegółowe, główne kierunki działań a. Rozwój zintegrowanego transportu — niezrozumiałe jest umieszczenie w tym celu kierunku polegającego rozwoju lokalnego lotniska Michałków nie jasne jest czego będzie dotyczyła integracja.	Uwaga nieuwzględniona. Na ten moment oprócz transportu kolejowego i drogowego wspierać trzeba działania na rzecz lokalnego lotniska Michałków w kierunku regionalnego portu lotniczego do obsługi obszaru południowo-wschodniej Wielkopolski. Niewykluczona jest integracja lokalnego lotniska z innymi środkami transportu publicznego w celu ułatwienia dojazdów na lotnisko.
23.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	4. Cele strategiczne, szczegółowe, główne kierunki działań b. Wsparcie przyjaznej środowisku, zrównoważonej mobilności — czy wymiana oświetlenia ulicznego rzeczywiście jest kierunkiem działań odpowiadającym celowi?	Uwaga nieuwzględniona. Tak, kierunek działań „Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne” odpowiada celowi szczegółowemu 1.2.Wsparcie przyjaznej środowisku, zrównoważonej mobilności i wiąże się z potrzebami JST AKO w tym zakresie.
24.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	4. Cele strategiczne, szczegółowe, główne kierunki działań c. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska zorientowana na zieloną transformację i poprawę jakości środowiska — stwierdzenie, że duży udział obszarów chronionych jest potwierdzeniem jakości i warunków życia wydaje się być nie do końca prawdziwe; na jakich zasadach AKO będzie wspomagało opracowywanie dla obszarów chronionych dokumentów planistycznych czy strategicznych skoro kompetencja w tym zakresie należy do innych	Uwaga nieuwzględniona. Wspomaganie opracowania dokumentów planistycznych nie jest równoznaczne z kompetencjami do ich opracowywania i może także polegać m.in. na wspieraniu procesu konsultacji proponowanych rozwiązań z mieszkańcami i przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego AKO.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				instytucji?	
25.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	4. Cele strategiczne, szczegółowe, główne kierunki działań d. Integracja lokalnych polityk przestrzennych, ograniczanie rozlewania zabudowy i rewitalizacja przestrzeni publicznych „Opracowanie wspólnej wizji przestrzeni AKO pozwoli pogodzić ze sobą dążenia miast z dążeniami zintegrowanych gmin wiejskich i mniejszych miejscowości m.in. do planowania i lokalizowania nowej zabudowy, tym samym przyczyniając się do poniesienia jakości przestrzeni, a przez to jakości życia mieszkańców oraz stworzenia zachęcających warunków dla inwestorów” niezrozumiałe zdanie czego dotyczy zintegrowanie gmin miejskich i mniejszych miejscowości miast? a co z obszarami wiejskimi w gminach miejsko-wiejskich? Nie zostało wyjaśnione czemu ma służyć wspólna wizja przestrzenna w kontekście władztwa planistycznego poszczególnych jednostek lokalnych tworzących AKO. „Pozwoli to na ograniczenie liczby wydawanych decyzji administracyjnych, a tym samym do przywrócenia ładu przestrzennego” — przytoczone stwierdzenie stanowi duże uproszczenie i jest nieprecyzyjne - decyzja administracyjna jest rozstrzygnięciem organu administracji publicznej, które zostaje wydane po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego po pierwsze należy więc doprecyzować jakie decyzje mają wpływ na ład przestrzenny, po drugie samo ograniczenie liczby decyzji nie jest wstanie przywrócić ładu przestrzennego. Wątpliwość budzą także zapisy dotyczące rewitalizacji, która jest traktowana raczej jak proces renowacji.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wprowadzono następujące zapisy: - w treści wskazano na zintegrowanie gmin miejskich, miejsko-wiejskich i wiejskich. - zawężono decyzje administracyjne do decyzji o warunkach zabudowy, - wskazano, że rewitalizację należy rozumieć zgodnie jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji (zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy o rewitalizacji). Zagadnienie rozwoju przestrzennego AKO, w tym dotyczące dążenia do ładu przestrzennego, zostały szerzej opisane w Raporcie diagnostycznym, stanowiącym załącznik do Strategii.
26.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	4. Cele strategiczne, szczegółowe, główne kierunki działań e. Spójność z dokumentami wyższego rzędu wątpliwość budzi umieszczenie tego zagadnienie jako celu. Czy dokumenty wyższego rzędu nie powinny stanowić uwarunkowania zewnętrznego dla budowania podstaw Strategii?	Uwaga nieuwzględniona. Spójność z dokumentami wyższego rzędu nie jest przedstawiona jako cel, a służy weryfikacji zgodności sformułowanych celów Strategii AKO z celami dokumentów wyższego rzędu.
27.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej. Większość treści wykorzystanych do konstrukcji tej części opracowania jest kopią zapisów z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, w związku z tym w przypadku ich cytowania należy ten fakt odnotować. Nie wystarczająca jest informacja, że opracowano ten dział na podstawie Planu województwa,	Uwaga uwzględniona w rozdziale: <i>Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej</i>. W celu zachowania spójności z <i>Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania</i> w odpowiednich miejscach odniesiono się do fragmentów powyższego

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				bo w przeważającej większości są to treści przytoczone z Planu w formie niezmienionej.	dokumentu, stosując parafrazy i cytaty. Ten fakt odnotowano w treści Strategii w formie przypisu dolnego.
28.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej. cd. Opis modelu wymaga uporządkowania. Trudno wywnioskować jaka była metoda jego konstrukcji. Nie zrozumiałe jest dlaczego model zawiera elementy analizy uwarunkowań i podstawowe elementy zagospodarowania, oczywiście stanowią one baz dla budowania modelu, ale czy są jego elementem?	Uwaga częściowo uwzględniona w rozdziale: <i>Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej</i>. Konstrukcja modelu, wobec braku wytycznych ustawowych, wykorzystuje wskazówki zawarte w podręczniku Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej pt. <i>Strategia rozwoju ponadlokalnego</i>. Obejmują one wytyczne, że model powinien zawierać elementy analizy uwarunkowań i podstawowe elementy zagospodarowania. W ramach uzupełnienia wskazano w formie przypisu dolnego odniesienie do zapisów podręcznika.
29.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej. cd. Jeśli elementu modelu tak jak zapisano są ściśle powiązane z Planem zagospodarowania województwa (w Strategii należy przywołać pełną nazwę dokumentu zgodnie z uchwałą plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania) to Pleszew w hierarchii sieci osadniczej nie jest miastem ponadlokalnym.	Uwaga uwzględniona w rozdziale: <i>Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej</i>. Poprawiono nazwę planu województwa, zgodnie ze wskazaną uchwałą. Przeniesienie Pleszewa w hierarchii sieci osadniczej z grup miast lokalnych, do ponadlokalnych, wynika ze znaczącej roli tego miasta w rozwoju AKO.
30.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej. cd. W opisie podstawowych elementów zagospodarowania niezrozumiałe są stwierdzenia „Struktura osadnicza ma jednocześnie determinującą rolę w rozwoju przestrzennym, wpływając tym samym na zrównoważony rozwój i zachowanie ładu przestrzennego na obszarze AKO” oraz „Zadaniem modelu będzie zatem określenie, jaka sieć osadnicza jest najefektywniejsza (...)” należy doprecyzować czym jest struktura osadnicza a czym sieć osadnicza. Wydaje się, że trudno podejmować działania w celu ukształtowania sieci osadniczej skoro na przestrzeni wieków została ona ukształtowana i nie ulega już. Wyjaśnienia wymaga	Uwaga uwzględniona w rozdziale: <i>Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej</i>. Poprawiono opis podstawowych elementów zagospodarowania w następującym zakresie: „Zadaniem modelu będzie zatem określenie, jaka struktura osadnicza jest najefektywniejsza (...)”. Ponadto wyjaśniono, na czym polega „skoncentrowany – zdecentralizowany model” dodając zdanie: „W modelu tym proponuje się tworzenie gęstszej sieci

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				skoncentrowany zdecentralizowany model osadnictwa jeśli decentralizacja to innymi słowy zdekoncentrowanie to czy nie ma w tej propozycji sprzeczności?	mniejszych miast, zintegrowanych w bardziej efektywny sposób z sąsiadującymi z nimi terenami rolniczymi (Delladetsima 2012)”.
31.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej. cd. Wizualizacja kluczowych obszarów działań Strefy zróżnicowanych procesów osadniczych - na czym polega nowe, w stosunku do Planu województwa, uporządkowanie stref i uzupełnienie ustaleń skoro ta część projektu Strategii jest cytatem z Planu województwa?	Uwaga uwzględniona w rozdziale: <i>Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej.</i> Doprecyzowano, na czym polega nowe uporządkowanie stref: związane jest ono przede wszystkim z rezygnacją z wprowadzania strefy niskiej intensywności procesów osadniczych, a co za tym idzie przeniesieniem terenów wiejskich gminy Pleszew ze <i>strefy niskiej intensywności procesów osadniczych do strefy średniej intensywności procesów osadniczych.</i>
32.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej. cd. Ponownej analizy wymaga przypisanie celów a w szczególności kierunków działań do poszczególnych stref zróżnicowanych procesów osadniczych.	Uwaga uwzględniona w rozdziale: <i>Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej.</i> Przeprowadzono ponowną analizę przypisania celów i kierunków działań do poszczególnych stref zróżnicowania procesów osadniczych i wprowadzono w tym względzie następujące korekty: W strefie wysokiej intensywności procesów osadniczych usunięto kierunek działań: - wykorzystanie i wsparcie dziedzictwa kulturowego kolei wąskotorowej. W strefie ograniczania intensywności procesów osadniczych usunięto kierunek działań: - stworzenie dobrze rozpoznawalnego produktu kulturalnego integrującego gminy Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej.
33.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej. cd. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Strategii wymaga ponownej i pogłębionej analizy oraz uporządkowania treści. Wykorzystanie Planu województwa należy uznać za pozytywny	Uwaga uwzględniona w rozdziale: <i>Model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej.</i> Wprowadzenie zmian wskazanych we wcześniejszych punktach wpływa na lepsze uporządkowanie zamieszczonych treści.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				kierunek jednak przeklekanie tekstów z Planu bez wizji jak ma być skonstruowany model struktury doprowadziło do chaosu i spowodowało, że opis modelu jest niezrozumiały.	
34.	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	22.03.2023	Strategia	6. Obszary Strategicznej Interwencji na poziomie ponadlokalnym. Nie jasne wskazanie strefy ograniczenia intensywności procesów osadniczych jako OSI problemowe?. We wcześniejszych zapisach Strategii zasób przyrodniczy postrzegany jest jako potencjał w tym przypadku jako problem.	Uwaga nieuwzględniona. Przy opisie OSI na poziomie ponadlokalnym zasób przyrodniczy nie jest postrzegany jako problem. OSI problemowe dotyczy terenów przyrodniczych o charakterze węzłowym i korytarzy ekologicznych (a nie całego zasobu przyrodniczego). Jak wskazano w rozdziale pn. Obszary Strategicznej Interwencji na poziomie ponadlokalnym : „O zakwalifikowaniu tych terenów do OSI problemowych decyduje obserwowana w AKO presja urbanistyczna o skali ponadlokalnej, związana z przekształceniem niezainwestowanych terenów o dużym znaczeniu przyrodniczym na cele mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne.”
35.	Zarząd Województwa Wielkopolskiego	31.03.2023	Strategia	Po zapoznaniu się z treścią projektu Strategii rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku, Zarząd Województwa Wielkopolskiego opiniuje projekt pozytywnie w zakresie zadań i programów określonych w art. 39 ust. 3, 4 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.), ujętych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zatwierdzonym Uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r., z następującymi uwagami: - Zapisy przedmiotowej strategii rozwoju, winny uwzględniać przebieg przez teren gminy, oprócz dróg wojewódzkich nr 442, 444, 445, 447, 450 i 470, również drogi wojewódzkie nr 449, 471 i 490.	Uwaga uwzględniona w rozdziale podstawowe elementy zagospodarowania. Uzupełniono treść rozdziału o wskazane drogi wojewódzkie nr 449, 471 i 490.
36.	Zarząd Województwa Wielkopolskiego	31.03.2023	Strategia	Zapisy przedmiotowej strategii rozwoju, winny uwzględniać usytuowanie na terenie gminy obiektów ponadlokalnej infrastruktury technicznej, tj.: - linii elektroenergetycznych 400 kV i 110 kV wraz ze stacją elektroenergetyczną najwyższych napięć i głównymi punktami zasilania, - gazociągów wysokiego ciśnienia wraz ze stacjami redukcyjno-	Uwaga uwzględniona w rozdziale: <i>Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej</i>. Uzupełniono Rekomendacje w odniesieniu do celów polityki przestrzennej AKO w zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej o wskazane obiekty ponadlokalnej infrastruktury

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				pomiarowymi pierwszego stopnia, • rurociągu paliwowego DN 400 relacji Płock – Ostrów Wielkopolski.	technicznej.
37.	Zarząd Województwa Wielkopolskiego	31.03.2023	Strategia	W zakresie spójności przedmiotowego projektu strategii rozwoju w wersji przekazanej 10.03.2023 r., z celami strategicznymi w wymiarze społecznym i gospodarczym oraz obszarami strategicznej interwencji wskazanymi w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, przyjętej Uchwałą nr XVI/287/20 przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego 27 stycznia 2020 r., Zarząd Województwa Wielkopolskiego nie wnosi żadnych uwag.	Uwaga o charakterze komentarza bez wpływu na jego zawartość.
38.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	Wykaz stosowanych skrótów – nie wszystkie skróty są łatwe w odbiorze i powszechnie stosowane, np. UOZRUE czy UOZUZPPR, a skrót „ustawa wdrożeniowa” powinien odnosić się do ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dokument zawiera słownik skrótów. W przypadku skrótu „Ustawa wdrożeniowa” wprowadzono rozróżnienie na „Ustawa wdrożeniowa (2014)” i „Ustawa wdrożeniowa (2022)”.
39.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	Rozdział 2 Założenia, podstawy prawne (...) zawiera prezentację wiedzy teoretycznej, nie jest spójny z pozostałymi rozdziałami strategii, raczej nie powinien stanowić jej elementu, elementy zintegrowanego podejścia do planowania rozwoju w SAKO mogłyby być opisane w rozdziale 8.	Uwaga uwzględniona. Rozdział zostanie przeredagowany.
40.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	3. a) Zespół roboczy ds. strategii stanowi ciało doradcze (rozdział 3.1). Proszę o uzupełnienie informacji o sposobie powołania członków Zespołu (informacja o uchwale TO/7/2022 jest niewystarczająca, a sama uchwała nie jest dostępna) i podejmowania decyzji, organizacji pracy, np. częstotliwości spotkań. Zwrócić należy uwagę, że opinia ciała doradczego nie jest wiążąca dla Związku ZIT, niemniej niezręcznością jest pełnienie funkcji przewodniczącej przez dyrektora Biura ZIT. Biuro ZIT powinno zapewniać obsługę Zespołu, ale przedstawiciele Biura nie powinni brać udziału w podejmowaniu decyzji/uchwał Zespołu. Ponadto Zespół roboczy ds. strategii ma inny charakter niż pozostałe zespoły, dlatego też informacje nie powinny być w tej samej jednostce redakcyjnej.	Uwaga uwzględniona. Rozdział zostanie przeredagowany i uzupełniony o informacje o sposobie powołania członków Zespołu oraz roli pracowników Biura SAKO w Zespole.
41.	Ministerstwo Funduszy	5.04.2023	Strategia	3. b) Strategiczne zespoły konsultacyjne (rozdział 3.1) funkcjonujące w strukturach Stowarzyszenia stanowią system przygotowania i realizacji	Uwaga uwzględniona. Rozdział zostanie przeniesiony do dalszej części Strategii.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
	i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych			strategii, nie są elementem zaangażowania partnerów. Niemniej na pełne uznanie zasługuje zaangażowanie przedstawicieli gmin w pracę na poziomie grup roboczych, co stanowi modelowe rozwiązanie. Proponujemy informacje przenieść do rozdziału 8 System realizacji i wdrażania Strategii.	
42.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	3. c) W modelowym rozwiązaniu rozdział 3.2 w wersji skróconej powinien być elementem syntezy diagnozy, ale wystarczające będzie przeniesienie rozdziału 3.2 i 3.4 do dalszej części strategii, np. po obecnym rozdziale 8.	Uwaga uwzględniona. Rozdziały zostaną przeniesione do dalszej części Strategii.
43.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	3. d) Rozdział 3.2 ankieta audytoryjna z radymi – radni nie są partnerami społecznymi, proponujemy ująć w rozdziale 8.	Uwaga uwzględniona. Rozdział zostanie przeniesiony do dalszej części Strategii.
44.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	3. e) Rozdział 3.3 warsztaty strategiczne – przedstawiciele gmin nie są partnerami społecznymi, proponujemy informacje ująć w rozdziale 8 np. po obecnym rozdziale 8	Uwaga uwzględniona. Rozdział zostanie przeniesiony do dalszej części Strategii.
45.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	3. Podsumowując, opis zaangażowania partnerów społecznych powinien zawierać informacje o ciele doradczym i konsultacjach społecznych, a także badaniach społecznych i panelach obywatelskich.	Uwaga uwzględniona. Rozdział zostanie przeredagowany zgodnie z uwagami nr. 40-44.
46.	Ministerstwo Funduszy i Polityki	5.04.2023	Strategia	Zgodnie z art. 34 ust. 15 pkt 1 strategia ZIT lub strategia rozwoju ponadlokalnego pełniąc funkcję strategii ZTI zawiera syntezę diagnozy obszaru realizacji ZIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów	Uwaga uwzględniona. Rozdział pn. „Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej” zostanie przeredagowany zgodnie z uwagami

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
	Regionalnej, Departament Programów Regionalnych			rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Nowa ustawa wdrożeniowa wprowadziła w tym zakresie uproszczenie, bowiem zamiast obszernej diagnozy strategia ZIT w perspektywie 2021-2027 zawiera syntezę diagnozy. Zgodnie z Zasadami „Synteza ta powinna stanowić podsumowanie raportu diagnostycznego, które w jasny sposób prowadzić będzie do zdefiniowania wniosków oraz określenia celów strategii, które również powinny łączyć się bezpośrednio z wnioskami płynącymi z diagnozy”. Synteza diagnozy opiera się na analizie SWOT, zawierającej powierzchowny opis zidentyfikowanych mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Przy obszernym zakresie merytorycznym strategii rozwoju ponadlokalnego, przyjęta przez AKO metoda syntezy diagnozy, czyli analiza SWOT nie może samodzielnie stanowić syntezy diagnozy. Ponadto wyraźnie brakuje drugiego elementu wymaganego ustawą czyli analizy problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Dlatego też część diagnostyczna strategii powinna zawierać wyniki z diagnozy i w szczególności w obszarach objętych wsparciem w ramach środków UE w ramach programu regionalnego, programów krajowych, także w zakresie działań finansowanych ze środków UE na zasadach ogólnych, synteza powinna zawierać podstawowe dane, wykresy, mapy z uwzględnieniem powiązań funkcjonalnych w ramach MOF. W tekście pojawiają się informacje o rycinach, ale zostały ujęte w dalszej części strategii, nie zostały omówione w tekście, w analizie SWOT nie ma żadnych danych, a jedynie wyrazy mało, dużo itp.	Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Banku Światowego oraz Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego.
47.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	Zgodnie z Podręcznikiem: „Kluczowym elementem diagnozy powinno być również badanie opinii oraz potrzeb mieszkańców i kluczowych interesariuszy MOF. Z syntezy nie wynika, że takie działania było prowadzone, a przecież były, ponieważ szczegółowo zostały opisane w części 3. W naszej ocenie wystarczające będzie ujęcie tych informacji po obecnym rozdziale 8.	Uwaga uwzględniona. Rozdział zostanie przeredagowany.
48.	Ministerstwo Funduszy	5.04.2023	Strategia	Rekomendujemy zapoznanie się ze strategią ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego – projekt strategii na etapie konsultacji społecznych	Uwaga uwzględniona. Rozdział pn. „Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej”

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
	i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych			znajduje się na stronie: https://zitwrof.pl/?p=14967 W załączeniu przekazujemy syntezę diagnozy przygotowaną przez Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego.	zostanie przerwany.
49.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	Typ projektu 1.1 Rozwój systemów reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy ekologiczne oraz wsparcie systemów ratownictwa na terenie AKO – z zapisów strategii nie wynika ten zakres wsparcia – ani z syntezy diagnozy w ramach O1 Priorytetu Zielonego Ładu ukierunkowane na (...) adaptację do zmian klimatu. Brak analiz w zakresie wzmocnienia systemu ratownictwa.	Uwaga uwzględniona. Potrzebę realizacji projektów w zakresie ratownictwa zgłaszano również na warsztatach konsultacyjnych – zarówno w przypadku opracowania Strategii jak i Planu adaptacji do zmian klimatu. Ponadto Program poprawy bezpieczeństwa – funkcjonowania systemu przeciwdziałania i ograniczania skutków występowania zjawisk katastrofalnych oraz awarii na obszarze Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej na lata 2021-2027” składa się m.in. z analizy identyfikującej zagrożenia występujące na terenie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, oceny potencjału Aglomeracji do usuwania skutków zdarzeń ekstremalnych. Rozdział „Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej” zostanie przerwany.
50.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	Typ projektu 2.1 Stworzenie zintegrowanej sieci dróg rowerowych na obszarze AKO, wartość projektów to aż 383 mln zł – zapisy w diagnozie – „brak spójności sieci dróg rowerowych” „jst dokonały realizacji dużej liczby dróg rowerowych” „ciągle jest wiele do zrobienia” są niewystarczające, brakuje szczegółowego, zawierającego konkretne dane opisu stanu dróg rowerowych, obrazujących temat map i planów.	Uwaga częściowo uwzględniona. Rozdział pn. „Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej” zostanie przerwany i dodany zostanie fragment potwierdzający, że stworzenie zintegrowanej sieci dróg rowerowych potwierdzają szczegółowe analizy diagnostyczne i wyniki badań społecznych, przeprowadzone na potrzeby opracowania przez SAKO dokumentów operacyjnych w zakresie tzw. planu mobilności (w tym polityki rowerowej).Szczegółowe dane dotyczące stanu dróg rowerowych (w tym mapy i plany) są zawarte w Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej oraz w koncepcji rozwoju infrastruktury rowerowej w Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej”.
51.	Ministerstwo Funduszy	5.04.2023	Strategia	Proszę o usunięcie z syntezy diagnozy informacji o potencjalnych źródłach	Uwaga uwzględniona. Informacje o potencjalnych źródłach finansowania zostaną usunięte z syntezy

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
	i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych			finansowania projektów np. O4, O1.	diagnozy.
52.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	Analiza SWOT zawiera poglądy autora nie mające, informacje o trendach europejskich, potencjalne kierunki rozwoju nie wynikające z diagnozy.	Uwaga uwzględniona. Rozdział pn. „Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej” zostanie przeredagowany.
53.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	Wynikowa macierz SWOT jest zupełnie niezrozumiała dla przeciętnego odbiorcy, nie wnosi wartości dodanej, wystarczające jest omówienie wariantów z wyborem ofensywnego scenariusza.	Uwaga uwzględniona. Rozdział pn. „Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej” zostanie przeredagowany.
54.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	Zgodnie z ustawą wdrożeniową, Strategia zawiera cele, jakie mają być zrealizowane w ramach ZIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązane z realizacją właściwego programu, dlatego też konieczne jest zaplanowanie wartości wskaźników w Tabeli 10.1.	Uwaga uwzględniona. Wartości wskaźników odnoszących się do kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach instrumentu ZIT zostaną uzupełnione.
55.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Programów Regionalnych	5.04.2023	Strategia	6.Lista projektów. Zintegrowany charakter projektów – Większy nacisk położony powinien zostać na kompleksowe podkreślenie zintegrowanego charakteru projektów wskazanych do realizacji w ramach strategii. Przyporządkowanie projektów do typów projektów nawiązuje do ich zintegrowanego charakteru jednak miejsce zamieszczenia tego opisu oraz sam opis powinny mocniej zaznaczać, że realizowane projekty są zintegrowane a ich wspólna realizacja będzie umożliwiać kompleksową realizację celów strategii. Jest to szczególnie istotne w przypadku listy	Uwaga uwzględniona. Opis dotyczący zintegrowanego charakteru projektów zostanie uzupełniony.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				projektów przyjmowanych odrębną uchwałą. Dotyczy to w szczególności projektów komplementarnych wskazanych do realizacji z programów krajowych.	
56.	Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu	5.04.2023	Strategia	Strona 129, Rozszerzenie zapisu 3.2, dodanie treści: „i deinstytucjonalizacji usług społecznych”. Uzasadnienie: Rozszerzenie zapisu pozwoli na realizację unijnej polityki deinstytucjonalizacji usług społecznych min. o rozwój asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami, upowszechnianie i rozwój Centrów Opiekuńczo-Mieszkalnych, rozwój usług sąsiedzkich, opieki wytchnieniowej, otwarcie Domów Pomocy Społecznej na usługi środowiskowe, rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, a także w obszarze bezdomności.	Uwaga uwzględniona. Opis celu szczegółowego 3.2. zostanie rozszerzony.
57.	Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu	5.04.2023	Strategia	Strona 141, Dodanie punktu 3.2.7, „Pkt. 3.2.7 Rozwój usług społecznych i deinstytucjonalizacja usług społecznych”. Uzasadnienie: Rozszerzenie punktu jest konsekwencją poszerzenia zapisu ze str. 129 i umożliwi pozyskiwanie środków na projekty z zakresu deinstytucjonalizacji usług społecznych.	Uwaga uwzględniona. Dokonano uzupełnienia zapisów zgodnie z przekazaną uwagą.
58.	Prezydent Miasta Konina	5.04.2023	Strategia	W nawiązaniu do ogłoszonych konsultacji społecznych projektu „Strategii Rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko - Ostrowskiej do roku 2030” pragnę pogratulować Panu bardzo dobrze przygotowanego dokumentu strategicznego obejmującego szeroki obszar administracyjny. Pogodzenie interesów, określenie spójnego wspólnego celu oraz późniejsza realizacja jest dużym wyzwaniem. Po zapoznaniu się przedłożonym dokumentem zwróciłem szczególną uwagę na zapisy celów strategicznych: 1. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska rozwijająca ekologiczny i zintegrowany transport oraz zrównoważoną mobilność. 2. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska zorientowana na zieloną transformację i poprawę jakości środowiska. Powyższe cele w znacznej mierze zbieżne są z planowanymi kierunkami rozwoju Konina jak i całej Aglomeracji Konińskiej. Pragnę zadeklarować chęć podjęcia współpracy w budowaniu ekologicznego wizerunku Naszego regionu na płaszczyźnie gospodarczej oraz społecznej.	Uwaga o charakterze komentarza bez wpływu na jego zawartość.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				Życzę Panu oraz całemu środowisku Aglomeracji sukcesów w procesie wdrażania i ewaluacji Strategii.	
59.	SKPL Cargo Sp. z o.o.	7.04.2023	Strategia	6.Diagnoza sytuacji przestrzennej – komunikacja 6.1 Infrastruktura drogowa i Kolejowa s. 152; Proponowany zapis: Na zlecenie władz Pleszewa operatorem prowadzącym regularne połączenia kolejowe na tym odcinku jest SKPL Cargo Sp. z o. o. Uzasadnienie: Stowarzyszenie Kolejowych Przewozów Lokalnych nie prowadzi działalności operatorskiej od 2012 roku.	Uwaga uwzględniona. Zapisy Diagnostyki zostały zaktualizowane.
60.	SKPL Cargo Sp. z o.o.	7.04.2023	Strategia	6.Diagnoza sytuacji przestrzennej-komunikacja 6.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa s. 152, Treść uwagi: Na wąskotorowej linii kolejowej Opatówek -Dzierżbin prowadzony jest regularny ruch turystyczny na odcinku Złotniki Wielkie(7 km) na odcinku Złotniki Wielkie- Opatówek i Zbiersk-Dzierżbin prowadzona jest naprawa główna która ma przywrócić funkcję przewozu osób i towarów. Uzasadnienie: Od 2014 powadzone są regularne przewozy turystyczne prowadzone przez SKPL Cargo Sp.z o.o. W 2018 rozpoczęły się prace przy przywracaniu do ruchu kolejnych odcinków Kaliskiej Kolei Dojazdowej.	Uwaga uwzględniona. Zapisy Diagnostyki zostały zaktualizowane.
61.	Robert Matczak (mieszkaniec)	7.04.2023	Strategia	6.Diagnoza sytuacji przestrzennej – komunikacja 6.1 Infrastruktura drogowa i Kolejowa s. 152; Proponowany zapis: Na zlecenie władz Pleszewa operatorem prowadzącym regularne połączenia kolejowe na tym odcinku jest SKPL Cargo Sp. z o. o. Uzasadnienie: Stowarzyszenie Kolejowych Przewozów Lokalnych nie prowadzi działalności operatorskiej od 2012 roku.	Uwaga uwzględniona. Zapisy Diagnostyki zostały zaktualizowane.
62.	Robert Matczak (mieszkaniec)	7.04.2023	Strategia	6.Diagnoza sytuacji przestrzennej-komunikacja 6.1 Infrastruktura drogowa i kolejowa s. 152, Treść uwagi: Na wąskotorowej linii kolejowej Opatówek -Dzierżbin prowadzony jest regularny ruch turystyczny na odcinku Zbiersk-Złotniki Wielkie(7 km) na odcinku Złotniki Wielkie- Opatówek i Zbiersk-Dzierżbin prowadzona jest naprawa główna która ma przywrócić funkcję przewozu osób i towarów. Uzasadnienie: Od 2014 powadzone są regularne przewozy turystyczne prowadzone przez SKPL Cargo Sp.z o.o. W 2018 rozpoczęły się prace przy przywracaniu do ruchu kolejnych odcinków Kaliskiej Kolei Dojazdowej.	Uwaga uwzględniona. Zapisy Diagnostyki zostały zaktualizowane.
63.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Streszczenie, fragment „Główne kierunki działań będą następnie uszczegóławiane w formie projektów zintegrowanych, stanowiących	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z zasadami realizacji instrumentów terytorialnych, w ramach strategii rozwoju

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				przedmiot odrębnej uchwały Rady Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej”, str. 11 pliku elektronicznego; Treść uwagi: Warto tutaj zaznaczyć, że obecnie przygotowywane projekty ZIT AKO to projekty „indywidualne” danych JST AKO agregowane na poziomie strategii ZIT AKO w zintegrowaną wiązkę projektów rozwiązującą zidentyfikowane wspólne problemy AKO. Treść proponowanego zapisu: „Główne kierunki działań będą następnie uszczegóławiane w formie projektów zintegrowanych lub zagregowanych w wiązkę projektów, stanowiących ...” Uzasadnienie: Jak w kolumnie „Treść uwagi”.	ponadlokalnego powinny być realizowane projekty zintegrowane, a nie indywidualne. W „Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce 2021-2027” przyjęto, że „projekt zintegrowany to projekt, który wpisuje się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt ten ma wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej Strategii”
64.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Rozdział 2 „Założenia, podstawy prawne i istota zintegrowanego podejścia do planowania rozwoju”, pkt 3, str. 26.; Treść uwagi: W oznaczonym pkt mowa o liście projektów realizujących cele. Zgodnie z przyjętym schematem działania SAKO lista ta ma zostać przyjęta osobną uchwałą. Mając na uwadze oznaczony zapis, czy nie istnieje konieczność konsultowania przedmiotowej listy projektów równocześnie z samą strategią (w tym samym momencie, w tej samej formie)? Treść proponowanego zapisu: - Uzasadnienie: Zapisy art. 34 ust. 15 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022, poz. 1079).	Uwaga nieuwzględniona. Zapisy art. 34 ust. 10 („Dla strategii rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w ust. 9, lista projektów, o której mowa w ust. 15 pkt 3, może być przyjęta odrębną uchwałą związku ZIT”) dają możliwość wydzielenia listy projektów z zakresu wymienionego w art. 34 ust. 15. Ponadto, projekty są wynikową zapisów Strategii, które są konsultowane z JST.
65.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Rozdział 2 „Założenia, podstawy prawne i istota zintegrowanego podejścia do planowania rozwoju”, fragment: „Przedsięwzięcia służące realizacji celów Strategii nie powinny powielać działań podejmowanych na poziomie lokalnym. Każde z nich musi mieć charakter ponadlokalny uzasadniony wspólnymi uwarunkowaniami, potwierdzonymi wynikami diagnozy oraz wspólnymi celami, odnoszącymi się do priorytetów wskazanych w drzewie celów, realizowanymi w odniesieniu do więcej niż jednej gminy czy powiatu, przy preferencji dla tych przedsięwzięć, które oddziałują na cały obszar AKO”, str. 27. Treść uwagi: Jak do niniejszego zapisu ma się podejście dot. realizacji w ramach Strategii ZIT projektów punktowych/indywidualnych	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z założeniami strategii rozwoju ponadlokalnego nie mogą zawierać działań powielanych na poziomie lokalnym. Strategia może jedynie przewidywać działania, które nie są możliwe do zrealizowania na poziomie lokalnym i które są uzasadnione współpracą funkcjonalną jednostek samorządu terytorialnego tworzących ten dokument. Powodem tego jest konieczność uwzględnienia założenia, w którym lista projektów musi być zgodna z definicją projektu zintegrowanego.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				realizujących stricte strategię lokalne – patrz uwaga z poz. 1. Treść proponowanego zapisu: Przeredagowanie tekstu uwzględniając zagregowane w wiązkę projekty indywidualne/punktowe. Uzasadnienie: Jak w kolumnie „Treść uwagi”.	
66.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Rozdział 3.1. Strategiczne zespoły konsultacyjne”, grafika na str. 33. Treść uwagi: Partnerzy gospodarczy – nazwa jednego partnera jest rozdzielona na dwa wiersze. Treść proponowanego zapisu: Winno być: Stowarzyszenie Rzecznawców Majątkowych Wielkopolski Południowej w Kaliszu. Uzasadnienie: Jak w kolumnie „Treść uwagi”.	Uwaga uwzględniona. Grafika zostanie poprawiona.
67.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Pkt 7b. „Zespół przygotowania i wdrażania SUMP wraz z Koordynatorem (zespół koordynacji zarządzania) – zespół operacyjny”, str. 40. Treść uwagi: Usunięcie/zmiana tekstu „(...) dotychczasowi gminni/powiatowi Koordynatorzy ZIT” (...). Każdy członek SAKO winien samodzielnie wskazać osobę odpowiedzialną za wdrażanie SUMP na swoim terenie. Koordynatorzy ZIT (przynajmniej w większych jednostkach AKO) nie są osobami odpowiedzialnymi za ten obszar działania samorządu. SUMP nie powinien precyzować takich kwestii. Uwaga w niniejszym zakresie została złożona również do treści SUMP - została ona uwzględniona. Treść proponowanego zapisu: „Zespół operacyjny składający się z 25 przedstawicieli gmin Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej (po jednym przedstawicielu z każdej gminy). Prace zespołu polegają przede wszystkim na:...” Uzasadnienie: Jak w kolumnie „Treść uwagi”.	Uwaga uwzględniona. Stosowne zapisy zostaną wprowadzone w treści dokumentu.
68.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Rycina 3.4, str. 45. Treść uwagi: Błąd na grafice – wpisano: badań sondażowych. Treść proponowanego zapisu: Winno być: badań sondażowych. Uzasadnienie: Korekta błędu	Uwaga uwzględniona. Błąd zostanie skorygowany
69.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Rozdział 4, fragment: „Te z kolei są podstawą formułowania projektów	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z zasadami realizacji

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				zintegrowanych, które będą stanowiły, zgodnie z art. 34 ust. 10 UOZRUE przedmiot odrębnej uchwały Walnego Zgromadzenia Członków - Rady Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej”, str. 70. Treść uwagi: Jak w uwadze zawartej w poz. 63. Treść proponowanego zapisu: Jak w poz. 63. Uzasadnienie: Jak w poz. 63.	instrumentów terytorialnych, w ramach strategii rozwoju ponadlokalnego powinny być realizowane projekty zintegrowane, a nie indywidualne. W „Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce 2021-2027” przyjęto, że „projekt zintegrowany to projekt, który wpisuje się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt ten ma wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii”
70.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	W5, „Niski odsetek powierzchni pokrytej planami miejscowymi...”, str. 84. Treść uwagi: Powtórzenia tekstu w treści fragmentu: „Nowotworzone plany miejscowe obejmują obszary o niewielkiej powierzchni. Zdecydowanie brakuje opracowań, które w sposób kompleksowy wprowadzałyby szczegółowe rozwiązania planistyczne na większych terenach (o powierzchni powyżej 100 ha). Nowotworzone plany miejscowe obejmują obszary o niewielkiej powierzchni. Zdecydowanie brakuje opracowań, które w sposób kompleksowy wprowadzałyby szczegółowe rozwiązania planistyczne na większych terenach”. Treść proponowanego zapisu: Korekta edytorska tekstu. Uzasadnienie: Usunięcie powtórzeń tekstu w jednym fragmencie treści dokumentu.	Uwaga uwzględniona. Powtórzenia zostaną usunięte.
71.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	W8, „Niewielki poziom dochodów własnych...”, str. 86 Treść uwagi: Jest: „Wobec mniejszych środków własnych, konieczne jest jeszcze większe skupienie się i współpraca w celu osiągnięcia większej ilości zewnętrznych środków finansowych do 2020 roku.” Treść proponowanego zapisu: Winno być: „(...) do 2030 r.” Uzasadnienie: Korekta błędu.	Uwaga uwzględniona. Błąd zostanie skorygowany.
72.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	O3. „Budowa kolei dużych prędkości...”, str. 87 Treść uwagi: Projektowana linia kolejowa przebiegająca przez obszar AKO to linia nr 85 Sieradz-Kalisz-Pleszew-Poznań. Nie jest to projekt dawnego	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną zmienione.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				„Y” i nie poprawia komunikacji obszaru AKO z Wrocławiem. Treść proponowanego zapisu: Korekta tekstu. Uzasadnienie: Jak w kolumnie „Treść uwagi”.	
73.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Rozdział 5.2 „Cele strategiczne, ...”, str. 128. Treść uwagi: Przeformułowania wymaga fragment: „Z uwagi na możliwość pozyskania środków finansowych na realizację celów Strategii z różnych źródeł, zakłada się opracowanie kilku list projektów, w tym listy projektów zintegrowanych, przypisanych do konkretnego źródła finansowania oraz listy przedsięwzięć, dla których planuje się pozyskanie wsparcia w trybie konkurencyjnym”. Treść proponowanego zapisu: Przeredagowanie opisu. Uzasadnienie: Niecelowe jest formułowanie list zadań, które nie mają zapewnionego finansowania zewnętrznego dedykowanego AKO. Opracowane miały zostać 2 listy zadań – planowanych do realizacji w ramach FEW z alokacji ZIT AKO (1) oraz planowanych do realizacji z innych źródeł dedykowanych AKO - obecnie wyłącznie FEnKS – transport miejski (2). Wprowadzanie dodatkowych list np. dot. projektów JST AKO planowanych do dofinansowania zewnętrznego z różnych źródeł w trybach konkurencyjnych jest w naszym osadzie niczym nieuzasadnione i wiązałoby się np. z koniecznością ciągłej aktualizacji niniejszego wykazu wraz z pojawianiem się nowych projektów gminnych/ powiatowych.	Uwaga nieuwzględniona. Strategia rozwoju ponadlokalnego ma szerszy charakter niż Strategia ZIT, stąd nie powinna ona koncentrować swojej interwencji wyłącznie na wdrażaniu instrumentu ZIT. Na liście projektów pozostałych znajdują się projekty, których realizacja będzie uzależniona od dostępności zewnętrznych źródeł finansowania (poza instrumentem ZIT) bądź np. wykorzystania formuły PPP.
74.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Cel szczegółowy 2.1 „Wsparcie zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi ...”, str. 134. Treść uwagi: W opisie winny zostać wprowadzone zadania związane z budową kanalizacji deszczowej. W opisie zawarto informacje o dokończeniu budowy Zbiornika Wielowieś Klasztorna – tym czasem budowa (roboty budowlane) tego zbiornika jeszcze nie ruszyła. W dalszej części „Strategii rozwoju ponadlokalnego AKO...” jest właśnie mowa o budowie zbiornika, a nie dokończeniu budowy (str. 166, 201). Treść proponowanego zapisu: Uzupełnienie/skorygowanie opisu. Uzasadnienie: Ujęte już w opisie celu typy inwestycji wiążą się z budową kanalizacji deszczowej. Ujednolicenie opisów dot. budowy Zbiornika Wielowieś Klasztorna.	Uwaga uwzględniona. Stosowne zapisy zostaną wprowadzone w treści dokumentu.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
75.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Cel szczegółowy 4.3 „Integracja i wzmocnienie współpracy ...”, str. 147. Treść uwagi: Przeredagowanie fragmentu: „SAKO dalej będzie wspierało dążenia do utworzenia Uniwersytetu Kaliskiego”. Uniwersytet Kaliski formalnie został już powołany. Treść proponowanego zapisu: Przeredagowanie opisu. Uzasadnienie: Odzwierciedlenie w Strategii stanu aktualnego.	Uwaga uwzględniona Zapisy odnoszące się do wspierania Uniwersytetu Kaliskiego zostaną zaktualizowane.
76.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Cel 5.2 „Rozwój cyfrowy, ...”, str. 151. Treść uwagi: Czy uzasadnienie znajduje wyodrębnienie osobnego kierunku działań 5.2.2 Stworzenie Aglomeracyjnego Centrum Danych i Analiz Lokalnych. Treść proponowanego zapisu: Ewentualna korekta kierunków działań celu 5.2. Uzasadnienie: Realizacja tego działania zapewne generowała będzie koszty, podczas gdy istnieją już obecnie ogólnodostępne źródła tożsamyh danych – MRL, SMUP, itp.	Uwaga odrzucona. Kierunek 5.2.2. znajduje zastosowanie z uwagi na planowanie i opracowywanie analiz i ekspertyz.
77.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	6. „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej ...”, str. 168. Treść uwagi: Występuje błędna numeracja: 4, 5, 6. Treść proponowanego zapisu: Korekta numeracji – winno być: 1, 2, 3. Uzasadnienie: Korekta numeracji.	Uwaga uwzględniona. Numeracja zostanie skorygowana.
78.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Rozdział 6.3 „Ustalenia i rekomendacje ...”, str. 187. Treść uwagi: „Cel 6. Rozwój systemów infrastruktury technicznej. Zostały one wykorzystane w niniejszej Strategii do określania ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.” Treść proponowanego zapisu: Zdanie oznaczone kursywą winno zostać przeniesione do osobnego wiersza. Uzasadnienie: Uwaga porządkowa.	Uwaga uwzględniona. Stosowne korekty zostaną wprowadzone w treści dokumentu.
79.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Rozdział 6.3 „Ustalenia i rekomendacje ...”, str. 189. Treść uwagi: Fragment tekstu: „W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom	Uwaga uwzględniona. Stosowne zapisy zostaną wprowadzone w treści dokumentu.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				środowiska (...)" - jak w uwadze z poz. 74 – dopisać należy budowę kanalizacji deszczowej do typów zadań. Treść proponowanego zapisu: Uzupełnienie opisu. Uzasadnienie: Jak w uwadze z poz. 74.	
80.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	8 „System realizacji i wdrażania ...”, str. 210-211 – opis i rycina 8.1. Treść uwagi: Kwestia projektów zintegrowanych – patrz uwaga z poz. 63. Treść proponowanego zapisu: patrz uwaga z poz. 63. Uzasadnienie: patrz uwaga z poz. 63.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z zasadami realizacji instrumentów terytorialnych, w ramach strategii rozwoju ponadlokalnego powinny być realizowane projekty zintegrowane, a nie indywidualne.
81.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Tabela 8.1 „Struktura ram realizacyjno-organizacyjnych ...”, str. 214-231. Treść uwagi: Uwaga ogólna: 1) Czy zasadne jest ujmowanie w tabeli ostatniej kolumny skoro za monitoring wszystkich zadań odpowiada SAKO? Czy kwestię tę nie załatwiłoby jedno zdanie ujęte przed/pod tabelą? 2) Czy zasadne jest ujmowanie w tabeli zarówno kolumny dot. podmiotu odpowiedzialnego za realizację działania, jak i kolumny dot. podmiotu uczestniczącego, skoro często są to te same podmioty/jednostki (np. dla kluczowego działania 1.1.2: podmiot odpowiedzialny JST, SAKO; podmioty uczestniczące: SAKO, miasta, gminy, powiaty ...)? Jeśli zachowana zostanie dotychczasowa forma tabeli zasadne byłoby przynajmniej precyzyjniejsze określenie podmiotu odpowiedzialnego i nie powielanie go w kolumnie dot. podmiotu uczestniczącego. Treść proponowanego zapisu: Sprezycowanie zapisów. Uzasadnienie: Sprezycowanie zapisów.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dla podkreślenia odpowiedzialności monitorującego pozostawiono odrębną kolumnę dotyczącą tego elementu wdrażania. Z kolei z kolumny „Podmioty uczestniczące...” zostały wykreślone te, które pojawiają się już w kolumnie „Podmiot/Podmioty odpowiedzialne..”.
82.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Tabela 8.3. „Struktura ram realizacyjno-organizacyjnych ...”, str. 220. Dla działania 3.1.3. „Wsparcie edukacji ogólnej i zawodowej dostosowanej do potrzeb rynku pracy, w tym (...)”, w kolumnie „Podmiot/podmioty odpowiedzialne za realizację”, brakuje wskazania „gminy”, jako podmiotu odpowiedzialnego za realizację edukacji ogólnej oraz „szkół podstawowych”, w których realizowana jest również edukacja ogólna. Treść proponowanego zapisu: Uzupełnienie opisu.	Uwaga uwzględniona. Podmioty tj. „gminy” oraz „szkoły podstawowe” zostaną dodane w tabeli: Struktura ram realizacyjno-organizacyjnych dla głównych kierunków działań w ramach celu strategicznego 3.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				Uzasadnienie: Prowadzenie szkół podstawowych należy do zadań własnych gmin. W ramach działania wsparcie obejmie również uczniów szkół podstawowych.	
83.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Rycina 9.1 „Potencjalne źródła finansowania ...”, str. 232. Treść uwagi: Sugerujemy skorygować pole „Budżet państwa i inne środki publiczne” – dodanie słowa „krajowe” przez „środki”. Treść proponowanego zapisu: „Budżet państwa i inne krajowe środki publiczne”. Uzasadnienie: Doprecyzowanie zapisów.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną doprecyzowane.
84.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Tabela 10.1 „Oczekiwane rezultaty ...”, str. 243. Treść uwagi: 1) Czy w tabeli nie powinny zostać wpisane wartości bazowe poszczególnych wskaźników rezultatu? 2) Czy w tabeli nie powinny zostać wpisane wartości docelowe wskaźników produktu? 3) Czy właściwym jest ujmowanie w opisie jednostek miary wskaźników produktu określenia „spadek”. Treść proponowanego zapisu: Ewentualne uzupełnienie/korekta zapisów. Uzasadnienie: 1) Wartość bazowa wsk. rezultatu umożliwi właściwą interpretację kierunku zmian (wzrost/spadek). 2) Wsk. produktu obrazują mierzalny efekt rzeczowy projektu. 3) Z definicji wsk. produktu są zawsze są wzrostowe.	Uwaga częściowo uwzględniona. 1) Wartości wskaźników produktu i rezultatu zostaną przypisane do głównych kierunków działań powiązanych z realizacją właściwych programów; 2) J.w.; 3) Określenie „Spadek” nie jest używane w kolumnie dot. wskaźników produktu planowanych działań. Nagłówek tabeli zostanie zmodyfikowany.
85.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Cały dokument w zakresie kwestii transportu publicznego i mobilności Treść uwagi: Uwaga ogólna: treść strategii musi być spójna z ostatecznym PZMM AKO, który obecnie jest nadal uzgadniany – w oparciu o wypracowane w trakcie najbliższych spotkań kierunki działań PZMM AKO winna zostać skorygowana Strategia AKO. Treść proponowanego zapisu: Ewentualne uzupełnienie/korekta zapisów. Uzasadnienie: Zachowanie spójności dokumentów.	Uwaga uwzględniona. Zapisy Strategii zostaną zweryfikowane względem aktualnej wersji PZMM AKO w celu zachowania spójności obu dokumentów. Warto jednak zaznaczyć, że Strategia ma charakter szerszy niż PZMM AKO, stąd zawiera w sobie kwestie ogólne, które są doprecyzowane w PZMM AKO, stanowiącym dokument wykonawczy w stosunku do Strategii.
86.	WSR UM Kalisz	11.04.2023	Strategia	Cały dokument w zakresie kwestii planowania przestrzennego Treść uwagi: Uwaga ogólna: zapisy Strategii odnoszące się do przyszłych działań dot. planowania przestrzennego winny zostać zweryfikowane pod kątem planowanych zmian w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu	Uwaga nieuwzględniona. Reforma planowania przestrzennego jest obecnie na etapie prac legislacyjnych. Nie jest więc możliwe uwzględnienie jej skutków w konsultowanym dokumencie.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				przestrzennym. Treść proponowanego zapisu: Ewentualne uzupełnienie/korekta zapisów. Uzasadnienie: Zachowanie spójności zapisów strategii z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	
87.	Wody Polskie	11.04.2023	Strategia	Rozdz. 4 Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Treść uwagi: W opiniowanym dokumencie „Strategia rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku” brakuje szczegółowych informacji, które zawierałyby ustalenia aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 z późn. zm.). Odnosząc się do obszaru terytorialnego PGW WP RZGW w Poznaniu, związanego z regionem wodnym Warty przynależnym do obszaru dorzecza Odry informuje się, że zgodnie z obowiązującą li aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023r., poz. 335) na terenie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej zlokalizowane są częściowo obszary zlewni jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Trojanówka od Pokrzywnicy do ujścia (PLRW600010184699), Lipówka (PLRW60000918452), Prosna od Ołoboku do Dopływu z Piątka Małego (PLRW600011184933), Swędrnia (PLRW600010184829), Piwonia (PLRW60001018458), Krępica (PLRW60001018474), Powa (PLRW60001518352999), Prosna od dopływu z Piątka Małego do ujścia (PLRW600011184999), Lutynia do Radowicy (PLRW600010185239), Ner (PLRW600010184949), Kiełbaśnica (PLRW60001518456), Czarna Struga do Bawołu (PLRW6000151835659), Błotnia (PLRW600015184956), Prosna od Strugi Kraszewickiej do Ołoboku (PLRW600011184399), Żurawka (PLRW6000101843929), Pokrzywnica (PLRW600016184689), Łużyca (PLRW600010184389), Parowa Piłska (PLRW600010184954), Trojanówka do Pokrzywnicy (PLRW60001018467), Ołobok do Niedźwiady (PLRW60001018441), Ciemna (A) (PLRW60001018446), Ołobok od Niedźwiady do ujścia (PLRW60001618449), Pleszewski Potok (PLRW 60001018496), Gniła Barycz (PLRW600016184489), Prosna od Strugi Brzeźnicy do Strugi Kraszewickiej (PLRW600011184359), Trzemna (Ciemna) (PLRW600010184921), Giszka (PLRW6000091849329). Na terenie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej nie występują jeziora będące jednolitymi częściami wód powierzchniowych. Pozostała część Aglomeracji	Uwaga uwzględniona. Zaproponowana treść zostanie wprowadzona do Raportu diagnostycznego, który stanowić będzie załącznik do Strategii.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				Kalisko-Ostrowskiej leży w regionie wodnym Środkowej Odry, administrowanym przez PGW WP RZGW we Wrocławiu, przynależnym hydrograficznie także do dorzecza Odry. W oparciu o obowiązujący Plan na obszarze dorzecza Odry jednolite części wód powierzchniowych charakteryzuje zły stan wód i zagrożone są ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Lipówka oraz Błotnia posiadają derogacje polegające na złagodzeniu celów środowiskowych. Natomiast pozostałe jednolite posiadają derogacje polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych oraz na złagodzeniu celów środowiskowych. Jedynie jednolita Parowa Pilska jest niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych lecz posiada ustalone derogacje polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych. W ramach analizowanego terenu zidentyfikowano występowanie jednolitych części wód podziemnych: PLGW600081, PLGW600061. Przedmiotowe charakteryzują się stanem dobrym, są niezagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego w zakresie stanu ilościowego i chemicznego. Jedynie jednolita PLGW600071 pomimo jej dobrego stanu jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego w zakresie ilościowego ; jednocześnie niezagrożona pod względem chemicznego. Uzasadnienie: Zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022poz. 2625 z późn. zm.) ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3, uwzględnia się w strategii gminy rozwoju.	
88.	Wody Polskie	11.04.2023	Strategia	Zgodnie z art. 172 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 ze zm.) na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego przygotowuje się –z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy oraz regiony wodne - plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Dokumenty te obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, określone w art. 163 ust. 6 przedmiotowej ustawy, w szczególności działania służące zapobieganiu powodzi, ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Głównym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym zostają przyjęte w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki	Uwaga nieuwzględniona. W dokumencie kilkunastokrotnie wspomniany jest problem suszy, który został także uznany za drugą najistotniejszą słabą stronę AKO. Wydaje się więc, że problem ten, z którym autorzy się w pełni zgadzają, został odpowiednio w dokumencie zaakcentowany.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				wodnej. Podlegają one przeglądowi co 6 lat, a w razie potrzeby zostaje dokonana ich aktualizacja. Aktualnie do przedmiotowego terenu odnosi się Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zawierający w treści Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 października 2022 r., opublikowany w dniu 22 grudnia 2022 r. (Dz. U. poz. 2714) - dostępny w całości pod adresem: https://dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2022/pozycja/2714 Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 ze zm.), prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy zawiera analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przyjmuje i aktualizuje plan przeciwdziałania skutkom suszy, w drodze rozporządzenia, kierując się koniecznością przeciwdziałania skutkom suszy. Aktualizacji planu przeciwdziałania skutkom suszy dokonuje się nie rzadziej niż co 6 lat. 3 września 2021 roku Minister właściwy ds. gospodarki wodnej opublikował rozporządzenie w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Dz. U. z 2021 r. poz. 1615). Obowiązujący Plan przeciwdziałania skutkom suszy dostępny jest na stronie https://stopsuszy.pl/projekt-planu-przeciwdzialania-skutkom-suszy. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej należy promować i w pierwszej kolejności rozważać działania zakładające naturalne metody retencji a budowanie retencji sztucznej należy traktować jako działania ostatecznego wyboru, w sytuacji, gdy przeanalizowano wszystkie możliwe warianty, bardziej korzystne ze środowiskowego punktu widzenia (zgodność z art. 68 ustawy - Prawo wodne). Planowanie nowych działań inwestycyjnych w gospodarce wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi być poprzedzone szeregiem analiz, a dotyczące ich warunki i procedury muszą być zgodne z aktualnie	

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				obowiązującym i przepisami środowiskowymi , jak też być adekwatne do potrzeb w zakresie kształtowania retencji. Proponuje się uzupełnienie zapisów w Strategii w zakresie dotyczącym występowania suszy na terenie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska położona jest: w całości na terenie ekstremalnie zagrożonym występowaniem suszy atmosferycznej w znacznej części na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej, w znacznej części na terenie ekstremalnie zagrożonym występowaniem suszy rolniczej w części północnej na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej, a w części południowej na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej. W łącznym zestawieniu Aglomeracja klasyfikuje się jako obszar silnie zagrożony suszą. Wszelkie działania należy realizować z uwzględnieniem zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy. Zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2022, poz. 2625 ze zm.) ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt. 1-3, uwzględnia się w strategii rozwoju ponadlokalnego.	
89.	Wody Polskie	11.04.2023	Strategia	Należy uzupełnić strategię o zapis dotyczący obszarów szczególnego zagrożenia powodzią: Obszar objęty strategią, znajduje się: a. na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, b. na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu c1rt. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, c. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%, d. na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału, e. na obszarze obejmującym tereny narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie rozszerzony w Raporcie diagnostycznym.
90.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Uwaga ogólna.	Uwaga o charakterze komentarza bez wpływu na jego

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				Projekt Strategii wraz z towarzysząc mu diagnozą stanowi bardzo cenny wkład w lepsze rozumienie i adekwatne kształtowanie funkcjonalnych powiązań w ramach AKO w celu stymulowania procesów rozwojowych w wymiarach społecznym, gospodarczym i przestrzennym. W tym kontekście zwłaszcza zaproponowany model funkcjonalno-przestrzenny AKO dostarcza szeregu ważnych wskazań dotyczących pożądanych kierunków działań w przestrzeni, uwzględniając strefy zróżnicowanych procesów osadniczych i ich specyficzne uwarunkowania.	zawartość.
91.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Uwaga ogólna / rozdział 10. Monitoring i ewaluacja Strategii. Na szczególne docenienie zasługuje fakt szerokiego zaangażowania różnorodnych grup interesariuszy, w tym mieszkańców AKO, w proces opracowywania Strategii i opiniowania jej założeń za pomocą szerokiej palety instrumentów partycypacyjnych (cykl warsztatów, wywiady indywidualne, badania ankietowe kierowane do młodzieży, ankiety audytoryjne z radnymi, geoankieta wraz z narzędziem #MapujKlimat, itp.). Warto rozważyć systemowe wpisanie partycypacji społecznej również w proces monitorowania i planowanego przeglądu śródterminowego Strategii, żeby po pierwsze, utrwalić fakt istnienia i istotności Strategii dla działań rozwojowych w ramach AKO oraz po drugie, żeby utrzymać „słuch społeczny”, co umożliwi lepsze zrozumienie dynamiki potrzeb społecznych związanych z rozwojem AKO.	Uwaga uwzględniona. Zapis o wykorzystaniu partycypacji społecznej w monitoringu Strategii zostanie dodany.
92.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 4.5. Analiza TOWS/SWOT. Ciekawym elementem Strategii jest analiza TOWS/SWOT, umożliwiająca określenie siły powiązań między poszczególnymi mocnymi i słabymi stronami oraz szansami i zagrożeniami oraz wypracowanie na tej podstawie wariantów strategicznych (ofensywnego, konkurencyjnego, konserwatywnego i defensywnego). Nie jest jednak jasne, jak wnioski z tego ćwiczenia przekładają się na rozstrzygnięcia w Strategii. Który wariant strategiczny lub jaka ich kombinacja kieruje strategicznymi przesądzeniami w dokumencie? Czy zidentyfikowane warianty są niezależne od zmieniających się czynników zewnętrznych? Czy warto pokusić się o sporządzenie scenariuszy wdrażania Strategii w zależności od doboru wariantu(ów) strategicznego i odzwierciedlających zmieniające się uwarunkowania (demograficzne, klimatyczne, gospodarcze)?	Uwaga uwzględniona. Rozdział zostanie przeredagowany zgodnie z uwagami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego oraz Banku Światowego.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
93.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 7.3. Ponadlokalne OSI. W Strategii zostały wskazane zostały dwa OSI na poziomie ponadlokalnym (rozwojowy i problemowy) – jednak ich dychotomiczny charakter (rozwój/wysoka intensywność procesów rozwojowych vs. problem/ograniczenie procesów osadniczych) może nie sprzyjać zharmonizowanemu rozwojowi AKO w dłuższej perspektywie, pogłębiając obecnie obserwowane zróżnicowanie społeczno-gospodarcze między głównymi ośrodkami miejskimi i ich najbliższym otoczeniem a gminami położonymi bardziej peryferyjnie. Ten negatywny scenariusz może zostać zniwelowany, jeśli zostaną podjęte działania służące poprawie funkcjonalnych powiązań w ramach AKO (np. transportowych), zwiększeniu dostępu do wysokiej jakości usług o wymiarze ponadlokalnym, czy uzupełnieniu braków i zwiększeniu efektywności zarządzania infrastrukturą komunalną (np. wodno-ściekową, wspólna polityka na poziomie AKO dot. selektywnej zbiórki odpadów) oraz poprawie ładu przestrzennego.	Uwaga uwzględniona. Stosowne zapisy zostaną wprowadzone w treści dokumentu.
94.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 5.2. Cele strategiczne, cele szczegółowe i główne kierunki działań Strategia przewiduje aż 77 strategicznych kierunków działań, które obejmują niemal całe spektrum procesów rozwojowych zachodzących w AKO. Dokonanie rzetelnej oceny, czy Strategia jest skutecznie i efektywnie wdrażana, a jeśli nie, to w jaki sposób ten dokument i proces wdrażania ulepszać, może nastroczać trudności. Jest to spowodowane kilkoma kwestiami, z których najważniejsze wymienione są poniżej: - tabela wskaźnikowa służąca monitorowaniu Strategii wskazuje jedynie referencyjny kierunek zmian wskaźników – bez wskazania wartości bazowej i docelowej; - brak choćby estymacji środków niezbędnych do realizacji poszczególnych celów i kierunków strategicznych, a wskazane źródła mają charakter jedynie potencjalny (za wyjątkiem środków ZIT 2021-2027 w ramach WWRPO oraz FENIKS 2021-2027) - brak wskazania projektów wspólnych/strategicznych/wiązek zintegrowanych projektów, służących realizacji celów Strategii, ich celów, budżetów, podmiotów odpowiedzialnych za ich przygotowanie i realizację; - brak dokumentu operacyjnego stanowiącego plan implementacji	Uwaga częściowo uwzględniona. Na tym etapie nie zachodzi konieczność wyodrębniania priorytetowych kierunków działań. Wyodrębniona zostanie tabela wskaźnikowa dotycząca głównych kierunków działań przewidzianych do wsparcia w ramach instrumentu ZIT właściwych programów. Sytuacja finansowa jednostek samorządu terytorialnego w Polsce po wprowadzeniu zmian podatkowych w 2022 r. jest bardzo trudna. Szczególnie trudne jest przewidywanie poziomu przyszłych dochodów. Z tego względu uznano, że określanie struktury finansowej przeznaczanej na poszczególne cele byłoby daleko idącym spekulowaniem. Lista projektów została zgodnie z art. 34 ust. 10 tzw. ustawy wdrożeniowej, wyodrębniona do osobnej uchwały Rady AKO. Wynika to z czynników proceduralno-zarządczych. Lista projektów wymaga wielokrotnych modyfikacji wynikających ze zmian otoczenia (poziom cen materiałów, sytuacja na rynku budowlanym,

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				Strategii, w którym kwestie dotyczące realizacji poszczególnych działań zostałyby opisane na osi czasu np. w ujęciu rocznym lub dwuletnim. Ich realizacja byłaby monitorowana i regularnie raportowana. Czy istnieje możliwość uzupełnienia Strategii – lub dokumentu ją operacjonalizującego – o wskazane elementy?	możliwości pozyskania dodatkowych środków i in.) i konieczności wypracowania kompromisowych rozwiązań, akceptowalnych przez ponad 20 członków SAKO. Częste modyfikacje listy, która byłaby częścią strategii wymagałyby powtarzania procedur określonych w ustawie o samorządzie gminnym, ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i tzw. Ustawie wdrożeniowej. To z kolei mogłoby sparaliżować proces wdrażania strategii i realizacji projektów, gdyż każda decyzja o zmianie listy projektów byłaby procedowana przez 3-6 miesięcy (co wynika z ustawowych terminów przeznaczonych na opiniowanie, konsultowanie i uzgadnianie treści dokumentu). Część kluczowych dokumentów operacyjnych (np. Plan zrównoważonej mobilności) jest w tej chwili na etapie opracowania.
95.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 5.2. Cele strategiczne, cele szczegółowe i główne kierunki działań. Przy mnogości kierunków strategicznych warto wskazać kilka priorytetowych dla AKO w perspektywie najbliższych lat. Powinny to być obszary, gdzie korzyść z działania z poziomu obszaru funkcjonalnego jest ewidentna dla wszystkich JST (zgodnie z zasadą: działając razem, możemy więcej) wchodzących w skład obszaru i SAKO posiada w tym zakresie mandat do działania lub planuje podjęcie konkretnych kroków służących jego uzyskaniu. To te kierunki/obszary powinny stanowić oś strategicznych i operacyjnych działań SAKO w perspektywie do 2030 r. Obecnie w Strategii brak jednoznacznego wskazania, za które elementy realizacji Strategii AKO odpowiada SAKO, a które są w gestii np. administracji rządowej lub samorządu województwa (w tym kontekście SAKO może jedynie lobbować za ich realizacją, ale nie może brać strategicznej odpowiedzialności za ich realizację). Ze Strategii wyłania się kilka takich obszarów o szczególnym potencjale do generowania korzyści dla całego obszaru funkcjonalnego, wśród których warto wskazać następujące: - integracja organizacyjna i taryfowa przewozów w transporcie publicznym i trwała współpraca w obszarze zarządzania transportem; - rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej na obszarze	Uwaga nieuwzględniona. Na tym etapie nie zachodzi konieczność wyodrębniania priorytetowych kierunków działań.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				AKO; - wspólna polityka w zakresie selektywnej zbiórki odpadów dla AKO; - integracja oferty inwestycyjnej AKO, budowa i promocja marki gospodarczej; - budowanie wspólnych zintegrowanych produktów turystycznych, w tym oferty spędzania czasu wolnego bazując na potencjałach AKO - podnoszenie jakości i dostępności do usług publicznych o wymiarze ponadlokalnym na obszarze AKO; - skoordynowane działania związane z adaptacją do zmian klimatu (retencja wód opadowych, zarządzanie błękitno-zieloną infrastrukturą w układach ponadgminnych, itd.) i kwestie związane z integracją systemów reagowania na klęski żywiołowe; - planowanie przestrzenne w skali AKO. Uzasadnienie: Zwrócenie szczególnej uwagi na wskazane obszary i konsekwentna realizacja działań służących osiągnięciu zakładanych w nich celów faktycznie przyczyni się do realizacji wizji rozwoju AKO, której ważnym aspektem jest uzyskanie przez AKO pozycji lidera integracji funkcjonalnej wśród miast subregionalnych w Polsce.	
96.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 4.5. Analiza TOWS/SWOT Rozdział 5.2. Cele strategiczne, cele szczegółowe i główne kierunki działań Jedną ze zidentyfikowanych słabych stron SAKO jest wewnętrzna konkurencja między JST wchodzącymi w jej skład. Diagnoza ta nie jest jednak rozwinięta – nie wiadomo, w jakich obszarach zachodzi to zjawisko, jaki ma wymiar i czy jego skala rośnie/maleje/utrzymuje się na stałym poziomie. To bardzo ważny aspekt, który wymagałby 1) pogłębionej analizy i 2) odpowiedzi na pytanie, czy Strategia w zaproponowanym kształcie ma potencjał do mitygowania tych niekorzystnych zjawisk. Tym ważniejsza jest kwestia adekwatnego identyfikowania obszarów do współdziałania w ramach SAKO, co do których istotności istnieje konsensus wśród członków SAKO. Jest to tym istotniejsze, biorąc pod uwagę zdiagnozowany problem niewielkiego poziomu dochodów własnych JST z SAKO. Ogranicza on potencjał JST do realizacji	Uwaga uwzględniona. Rozdział pn. „Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej” zostanie przeredagowany.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				samodzielnych oraz wspólnych zamierzeń inwestycyjnych. Kluczowe zatem jest wypracowanie porozumienia w tym zakresie w ramach SAKO – wydaje się, że przy ograniczonych środkach warto skoncentrować się na kilku strategicznych obszarach, gdzie korzyści generowane dla całego AKO są najbardziej wymierne.	
97.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 9. Ramy finansowe i źródła finansowania, str. 233 Kwestia środków własnych, które JST powinny zmobilizować na realizację przedsięwzięć służących realizacji celów strategii AKO nie jest jasna – na str. 233 znajduje się tylko następujące zdanie: „Zakłada się, że gminy i powiaty AKO będą musiały przeznaczyć ze środków własnych na projekty zintegrowane realizowane w ramach mechanizmu wdrażania Strategii kwotę odpowiadającą wkładowi własnemu do projektów zintegrowanych”. Nie jest jasne: 1) o jakich projektach zintegrowanych jest mowa oraz 2) czy Strategia AKO będzie realizowana wyłącznie przez projekty zintegrowane? Ta kwestia wymaga doprecyzowania, żeby lepiej unaocznic JST, na jakie wydatki powinny się przygotować, by osiągać uzgodnione cele strategiczne AKO.	Uwaga nieuwzględniona. Projekty zintegrowane będą przedmiotem odrębnej uchwały Rady AKO (zob. odpowiedź na uwagę 94). Z tego względu nie jest możliwe określenie dokładnych kwot wydatkowanych na te projekty w dokumencie Strategii. Strategia rozwoju ponadlokalnego koncentruje się na realizacji projektów zintegrowanych, tzn. projektów łączących potencjał więcej niż jednej jednostki samorządu terytorialnego lub takich, w których deklarowany jest wspólny (tj. dla więcej niż jednej jednostki samorządu terytorialnego) efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu. Zdanie zostanie zmodyfikowane na: „Zakłada się, że gminy i powiaty AKO będą musiały przeznaczyć ze środków własnych na projekty zintegrowane realizowane w ramach instrumentu ZIT kwotę odpowiadającą wkładowi własnemu do projektów zintegrowanych”.
98.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 9. Ramy finansowe i źródła finansowania Kwestia możliwości wykorzystania formuły PPP powinna być rozwinięta poprzez wskazanie obszarów/sektorów, gdzie projekty PPP (w tym także pakietowe – co będzie sprzyjać pogłębieniu współpracy JST w ramach AKO i zwiększeniu skali pożądanych inwestycji) mogą skutecznie wspierać realizację celów AKO. Biorąc pod uwagę zidentyfikowane potrzeby (i ich skalę) w obszarze rozbudowy i modernizacji infrastruktury komunalnej, sieci dróg lokalnych, infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, selektywnej zbiórki odpadów, itp. warto eksplorować możliwości realizacji przedsięwzięć w formule PPP właśnie w tych obszarach. W celu 4. wskazane byłoby Wywołanie efektu synergii pomiędzy działaniami wskazanymi od celów szczegółowych 4.1 do 4.4. poprzez wzmocnienie PPP oraz działań popytowych na rzecz RIS, w tym stymulowanie działań innowacyjnych w działaniach na rzecz smart city, zielonego ładu	Uwaga uwzględniona. Opis celu 4 zostanie poszerzony o rekomendacje w zakresie wykorzystania formuły PPP.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				i aglomeracyjnej mobilności.	
99.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 5.2. Cele strategiczne, cele szczegółowe, główne kierunki działań. W Strategii kilkakrotnie pojawia się nawiązanie do idei miasta kompaktowego, miasta 15-minutowego w odniesieniu do największych miast AKO, czyli Kalisza, Ostrowca Wlkp. i Pleszewa. Nie do końca jest jasne, jak przekłada się to na korzyści dla całego obszaru funkcjonalnego, zwłaszcza jego peryferyjnych części? Warto tę kwestię odpowiednio opisać i wyeksponować korzyści, jakie generuje w skali AKO. Może warto również pochylić się na ideą „kompaktowego OF” (np. 45- lub 60-minutowy OF) i wokół niej budować strategiczne kierunki działań?	Uwaga częściowo uwzględniona. Na etapie konsultacji założeń do Strategii zidentyfikowano możliwości do tworzenia warunków dla wdrażania idei miasta kompaktowego (15-minutowego) w odniesieniu do głównych ośrodków miejskich OF. Na podstawie tego sformułowano przedmiotowy cel. Nie zidentyfikowano takich możliwości w wymiarze całego obszaru funkcjonalnego, chociaż idea ta jest jak najbardziej godna polecenia. Należy jednak podkreślić, że wynikające ze strategii działania mogą doprowadzić do stworzenia warunków dla urzeczywistnienia idei kompaktowego OF. Zapisy zostaną uzupełnione o korzyści jakie generuje w skali AKO wykorzystanie koncepcji miasta 15-minutowego, tj. zwiększenie dostępności mieszkańców do usług społecznych
100.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 8. System realizacji i wdrażania Strategii. Nie jest jasne, jaka jest relacja między Strategią ZIT i strategią ponadlokalną – warto byłoby tę kwestię doprecyzować.	Uwaga uwzględniona. Strategia rozwoju ponadlokalnego pełni funkcję strategii ZIT. Zapisy zostaną doprecyzowane.
101.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 8. System realizacji i wdrażania Strategii. Kiedy do Strategii zostanie dołączona lista projektów zintegrowanych? Czy to będą projekty zintegrowane zidentyfikowane na potrzeby Strategii ZIT czy projekty uzupełniające tę listę o przedsięwzięcia, które z różnych względów nie mieszczą się w budżecie i/lub zakresie Strategii ZIT, a przyczyniają się do osiągnięcia celów strategii ponadlokalnej?	Uwaga nieuwzględniona. Lista projektów została zgodnie z art. 34 ust. 10 tzw. Ustawy wdrożeniowej, wyodrębniona do osobnej uchwały Rady AKO. Wynika to z czynników proceduralno-zarządczych. Lista projektów wymaga wielokrotnych modyfikacji wynikających ze zmian otoczenia (poziom cen materiałów, sytuacja na rynku budowlanym, możliwości pozyskania dodatkowych środków i in.) i konieczności wypracowania kompromisowych rozwiązań, akceptowalnych przez 25 Członków SAKO. Częste modyfikacje listy, która byłaby częścią strategii wymagałyby powtarzania procedur określonych w Ustawie o samorządzie gminnym, Ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i tzw. Ustawie wdrożeniowej. To z kolei mogłoby sparaliżować proces wdrażania strategii i realizacji projektów, gdyż każda decyzja o zmianie listy projektów byłaby procedowana

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
					przez 3-6 miesięcy (co wynika z ustawowych terminów przeznaczonych na opiniowanie, konsultowanie i uzgadnianie treści dokumentu).Lista projektów będzie uwzględniać zarówno przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w ramach alokacji ZIT właściwych programów, tj. FEW 2021-2027 oraz FenKS. Na liście projektów znajdują się również przedsięwzięcia o charakterze ponadlokalnym których realizacja będzie uzależniona od dostępności innych źródeł finansowania (poza instrumentem ZIT).
102.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Uwaga ogólna. Warto rozważyć znaczące skrócenie dokumentu Strategicznego i wydestylowanie kluczowych treści w formie przyjaznej dla szerokiego grona odbiorców. Dobrym przykładem może tu być strategia ponadlokalna Metropolii Krakowskiej z 2021 r.	Uwaga częściowo uwzględniona. Po przyjęciu Strategii sporządzona zostanie skrócona wersja dokumentu.
103.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Cel strategiczny 4. Strategia proponuje cel wsparcia przedsiębiorczości w regionie poprzez m.in. tworzenie terenów inwestycyjnych, rozwój PPP, wsparcie branży rolniczej i przetwórstwa spożywczego, wsparcia aktywności gospodarczej oraz wsparcie lokalnego rynku pracy. Jest to szeroki wachlarz działań, który niewątpliwie oddziałuje na promocję przedsiębiorczości w regionie. Proponujemy w ramach tych działań szersze odniesienie się do Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji (dalej: RIS), aby osiągnąć pożądany efekt synergii działań na rzecz przedsiębiorczości w AKO. Ukierunkuje to wsparcie na istniejącą i perspektywiczną innowacyjną bazę przedsiębiorstw w regionie. W tym aspekcie wydaje się zasadne połączenie celu dot. wsparcia branży rolniczej i przetwórstwa z pozostałymi branżami RIS, a także działań dot. wzmocnienia klastrów gospodarczych i IOB oraz celu szczegółowego 4.3 dot. integracji współpracy międzysektorowej. Tak wzmocniony strumień działań dot. RIS przełoży się na lepszą koordynację wsparcia, wywołanie efektu synergii, szerszą aktywizację interesariuszy RIS. Proponujemy także uwzględnienie raportu dot. Wyboru RIS dla AKO w wymienionych dokumentach strategicznych i operacyjnych na rycinie 8.4. ze str. 212.	Uwaga częściowo uwzględniona. Cel strategiczny 4 zostanie przeredagowany. Rycina 8.4. Dokumenty strategiczne i operacyjne do „Strategii rozwoju ponadlokalnego Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej do 2030 roku” uwzględnia dokumenty wewnętrzne (opracowane przez SAKO), stąd w naszej opinii raport dot. wyboru RIS nie powinien zostać uwzględniony na tej rycinie.
10	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Cel strategiczny 4.3	Uwaga uwzględniona. Zapisy w celu strategicznym 4.3.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
4.				Strategia zakłada stworzenie Aglomeracyjnego Centrum Biznesu, natomiast nie uzasadnia w pełni potrzebę jego utworzenia w obecnym ekosystemie. Wydaje się zasadnym, aby taka utworzona instytucja pełniła koordynacyjną rolę w obszarze współpracy międzysektorowej w branżach wiodących wyróżnionych w RIS, aby wzmocnić współpracę pomiędzy biznesem, nauką, klastrami oraz innymi IOBami. Ponad to, istotne jest umiejscowienie na terenie AKO podmiotu wspomagającego zieloną transformację przedsiębiorstw oraz w stronę przemysłu 4.0, aby efektywnie realizować cele PO FE dla Wielkopolski 2021-2027. Taką rolę też mógłby pełnić wskazany podmiot. Obecnie stanowi to lukę w ekosystemie wsparcia przedsiębiorczości w regionie. Niezbędne jest włączenie działań związanych z emisyjnością przemysłu oraz poziomem inwestycji, które mogłyby przeciwdziałać negatywnemu wpływu na środowisko. Pożądane byłoby określenie kompetencji takiej instytucji, w tym jej umiejscowienie w strukturach zarządczych SAKO. Przełoży się to na wzmocnienie potencjału ZIT w obszarze koordynacji wsparcia przedsiębiorczości. Kolejną kompetencją, która powinna być realizowana w ramach AKO to poznanie jakości kształcenia na rzecz przedsiębiorczości, w tym RIS. Krytyczne jest poznanie dalszych losów absolwentów szkolnictwa wyższego i zawodowego, na ile odnajdują się na lokalnym rynku pracy, a na ile opuszczają SAKO po zakończeniu edukacji.	zostaną przeformułowane.
105.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Cel strategiczny 1.1 W strategii można uwypuklić planowaną wiodącą rolę SAKO w tworzeniu związku powiatowo-gminnego i integracji transportu zbiorowego w aglomeracji. Uzasadnienie: Integracja transportu publicznego może być widocznym sukcesem Stowarzyszenia AKO i jednym z pomysłów na wzmocnienie roli i instytucjonalnej zdolności stowarzyszenia; również na ukazanie jego użyteczności w oczach samorządów i mieszkańców.	Uwaga uwzględniona. Opis celu 1.1 zostanie uzupełniony o wskazanie wiodącej roli SAKO w tworzeniu Związku Powiatowo-Gminnego.
106.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Cel strategiczny 2.4, str. 137 W ramach celu strategicznego można pomyśleć o uwzględnieniu wsparcia dla rozwoju instalacji OZE, tworzenia klastrów energetycznych/spółdzielni	Uwaga częściowo uwzględniona. Zagadnienia związane z OZE są przedmiotem celu 2.3. Poszerzony zostanie opis tego celu o rekomendacje w zakresie tworzenia klastrów energetycznych/spółdzielni energetycznych.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				energetycznych Uzasadnienie: Wsparcie dostępu do energetyki odnawialnej jest kluczowym elementem utrzymywania konkurencyjności przedsiębiorstw, których klienci coraz częściej pytają o ślad węglowy produkowanych dóbr/usług.	
107.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Cel szczegółowy 1.1.5 Wątpliwość budzi inwestowanie w lotnisko regionalne w Michałkowie do celów lotnictwa cywilnego w dobie promowania bardziej zrównoważonych środków transportu oraz dążenia do neutralności klimatycznej. Uzasadnienie: Inwestycja w lotnisko regionalne do obsługi południowo-wschodniej Wielkopolski może nie przynieść oczekiwanej stopy zwrotu również w kontekście bliskości lotnisk w Poznaniu/Wrocławiu/Łodzi, rozbudowywanej infrastruktury drogowej, a także, w dalszej perspektywie, potencjalnych połączeń kolejowych z CPK. Inwestycja nastawiona w szczególności na ruch biznesowy może nie być ekonomicznie zasadna.	Uwaga nieuwzględniona ze względu na duże znaczenie inwestycji dla rozwoju AKO.
108.	Bank Światowy	11.04.2023	Strategia	Rozdział 10. Monitoring i ewaluacja strategii- Matryca logiczna Strategia przedstawia matrycę logiczną z powiązanymi celami i wskaźnikami. Brakuje natomiast planu działań, aby w pełni zrozumieć połączenie pomiędzy celami a wskaźnikami (vide powyższe uwagi BŚ). Proponujemy uzupełnienie zapisów strategii, np. poprzez włączenie listy projektów, który pozwoli na zrozumienie proponowanej logiki wskaźników. Ponadto, to proponujemy weryfikację wskaźników pod kątem ich brzmienia., np. dot. celu 4.1.5 gdzie mowa o liczbie MŚP wprowadzających innowacje marketingowe i organizacyjne. W obecnym brzmieniu nie zachęca to do współpracy z sektorem nauki, ponieważ nie obejmuje to transferu technologii ani działań badawczo- rozwojowych. We wskaźnik 4.3.3. dot. mowa o modernizacji placówek oświatowych, natomiast dokument nie przedstawia planu uczelni dot. celów związanych z podniesieniem jakości dydaktyki.	Uwaga częściowo uwzględniona. W zakresie uwagi dotyczącej listy projektów –zob. odpowiedź na uwagę nr 94.Wskaźniki zostaną zweryfikowane i dostosowane do zakresu interwencji wskazanych kierunków działań.
109.	Gmina Godziesze	11.04.2023	Strategia	1. W części 5 „Wnioski z diagnozy...” w obrębie określenia „mocnych stron” AKO (pkt S.1) uważam, za przesadne określenie „Aglomeracja	Uwaga uwzględniona. Opis zostanie zmodyfikowany z uwzględnieniem uwag przekazanych przez

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
	Wielkie			charakteryzuje się wysokim udziałem użytków rolnych, w tym ponadprzeciętnym udziałem gleb zaliczanych do klas bardzo dobrych i dobrych (I do III)”. Dane te (nie wiem skąd Autor je zaczerpnął?) wpływają determinująco na dalszą treść opisu mocnej strony AKO jaką stanowi wysoka jakość rolnictwa. Nie wynika ona jednak, wbrew sugestii Autora, z potencjału glebowego, ale wpływ na nią mają inne czynniki związane z wysoką kulturą rolną. Mogę stwierdzić, na poparcie swojej sugestii dotyczącej błędnego założenia, iż na terenie powiatów kaliskiego i ostrowskiego oraz w obrębie gminy Gołuchów, nie mamy ani jednego hektara użytków rolnych w I klasie bonitacyjnej, w II klasie bonitacyjnej – łącznie około 2100 ha, a nieco poważniejszy areał użytków rolnych obejmują grunty w III klasie bonitacyjnej (i to skumulowanych na obszarze niektórych gmin: Opatówek, Żelazków, Blizanów, Nowe Skalmierzyce, Gołuchów). Statystycznie, łączny udział gleb w obrębie klas I-III (bardzo dobrych i dobrych) wynosi: – w powiecie kaliskim – 24,5% – w powiecie ostrowskim – 15,4% – w gminie Gołuchów – 24,5 % ale na tenże efekt mają wpływ przede wszystkim gleby w III klasie bonitacyjnej, deformując założenie strategiczne o „ponadprzeciętnym udziale gleb zaliczanych do klas bardzo dobrych i dobrych”.	Wnioskodawcę.
110.	Gmina Godziesze Wielkie	11.04.2023	Strategia	2. W części dotyczącej „mocnych stron AKO” w pkt S2 „Duża liczba podmiotów..” brakuje, według mnie, aktualizacji stanu środowiska akademickiego poprzez dopisanie nowego „Uniwersytetu Kaliskiego”, ale także uwzględnienia funkcjonującego od dawna „Wydziału Artystyczno - Pedagogicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu” odgrywającego olbrzymią rolę w kształceniu kadry nauczycielskiej, ale i w promowaniu kultury na naszym terenie. W tymże punkcie brakuje mi także (na zakończenie) wymienienia przejawów współpracy AKO z Aglomeracją Opolską, Metropolią Krakowską, Uniejowem i przygotowywanymi z Aglomeracją Konińską.	Uwaga uwzględniona. Opis zostanie uzupełniony z uwzględnieniem uwag Wnioskodawcy.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
111.	Gmina Godziesze Wielkie	11.04.2023	Strategia	3. W części 5.2 „Słabe strony” w punkcie W3 „Braki w infrastrukturze...” w części końcowej uważam za przesadzone stwierdzenie o małej efektywności „zrzeszenia tylko części gmin w działającym związku komunalnym”. Aktualnie do Związku Komunalnego „Czyste Miasto, Czysta Gmina” należą wszystkie gminy z terenu Powiatu Kaliskiego oraz gmina Gołuchów, czyli większość jednostek z terenu AKO.	Uwaga uwzględniona. Opis zostanie zmodyfikowany z uwzględnieniem uwag Wnioskodawcy.
112.	Gmina Godziesze Wielkie	11.04.2023	Strategia	4. Wśród określania działań wykonawczych dla celu strategicznego 2 „Poprawa jakości środowiska...” w działaniu 2.4. „Rozbudowa efektywnego i przyjaznego...”. Autor przyjął, iż podstawową formą unieszkodliwiania odpadów będzie termiczne przekształcenie odpadów (instalacja ITROK), tymczasem, uważam, że powinniśmy zdać się na działania wieloaspektowe wypracowane w strategiach rozwoju istniejących instalacji obejmujące funkcjonowanie systemów obiegu zamkniętego odpadów komunalnych poprzez: recykling, biogazownie i na końcu spalanie. Pragnę podzielić się przy tym doświadczeniem z mojego ostatniego, prywatnego, wyjazdu: w Bolonii w oparciu o biogazownię wykorzystującą odpady komunalne wytwarzany jest gaz pozwalający na funkcjonowanie autobusów komunikacji miejskiej (ekologia + praktyka).	Uwaga uwzględniona. Opis celu zostanie zmodyfikowany z uwzględnieniem uwag Wnioskodawcy.
113.	URZĄD MIASTA KALISZA WYDZIAŁ STRATEGII I ROZWOJU	02.05.2023	Prognoza	Uwaga ogólna: ze względu na uwagi złożone do samego projektu Strategii rozwoju ponadlokalnego AKO do 2030 r. pamiętać należy, aby treść Prognozy oddziaływania na środowisko została odpowiednio dostosowana do brzmienia Strategii po zmianach. Szczególną uwagę zwrócić należy na kwestie dot. transportu publicznego i mobilności miejskiej (zachowana musi zostać tutaj zgodność Strategii i prognozy z uzgadnianym obecnie SUMP/PZMM AKO).	Uwaga nie została uwzględniona ponieważ prognoza odnosi się do projektu Strategii w wersji sprzed konsultacji społecznych projektu Strategii. Zakres wprowadzonych zmian należy uznać za niewielką modyfikację zapisów projektu Strategii względem wersji sprzed konsultacji społecznych. Wprowadzone zmiany nie wpłyną znacząco na zmianę rodzaju i skali oddziaływań na poszczególne elementy środowiska.
114.		02.05.2023	Prognoza	Str. 13 Rozdział I.3.2 (Cele strategiczne ...), cały tekst zawarty pod tabelą „Główne kierunki działań (...)” winien być zgodny z ostatecznym brzmieniem Strategii dot. poruszanych kwestii (projekty zintegrowane, listy projektów) – uwaga do Strategii dot. tej kwestii została złożona przez Miasto Kalisz.	Uwaga nie została uwzględniona ponieważ prognoza odnosi się do projektu Strategii w wersji sprzed konsultacji społecznych projektu Strategii. Zakres wprowadzonych zmian należy uznać za niewielką modyfikację zapisów projektu Strategii względem wersji sprzed konsultacji społecznych. Wprowadzone zmiany nie wpłyną znacząco na zmianę rodzaju i skali oddziaływań na poszczególne elementy środowiska.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
115.		02.05.2023	Prognoza	Str. 18-25 Rozdział I.4.1 (Przegląd wybranych dokumentów), w części dotyczącej dokumentów „REGIONALNE I LOKALNE” brak wskazania Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz przyjętego Uchwałą nr XXI/392/2020 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz. Miasto Kalisz opracowało również inne programy/plany, które można uwzględnić w niniejszym rozdziale np. Program ochrony środowiska przed hałasem, Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Plan adaptacji do zmian klimatu Miasta Kalisza do roku 2030.	Uwaga nie została uwzględniona ponieważ w przeglądzie nie uwzględnia się wszystkich dokumentów dotyczących środowiska obejmujących obszar opracowania, a jedynie wybrane.
116.		02.05.2023	Prognoza	Str. 66-69 Rozdział I.10.5 (Powietrze i klimat), w części dot. hałasu zasadne byłoby przywołanie/ posłużenie się danymi z akoportalu RZIIP AKO, na którym zamieszczone są mapy akustyczne Kalisza i Ostrowa Wielkopolskiego.	Uwaga została uwzględniona.
117.		02.05.2023	Prognoza	Str. 110 Rozdział VI (Stopień , w jakim dokument ustala ...): kwestia dot. projektów zintegrowanych i list projektów - patrz ww. uwaga 114.	Uwaga nie została uwzględniona ponieważ prognoza odnosi się do projektu Strategii w wersji sprzed konsultacji społecznych projektu Strategii. Zakres wprowadzonych zmian należy uznać za niewielką modyfikację zapisów projektu Strategii względem wersji sprzed konsultacji społecznych. Wprowadzone zmiany nie wpłyną znacząco na zmianę rodzaju i skali oddziaływań na poszczególne elementy środowiska.
118.		02.05.2023	Prognoza	Str. 134 Rozdział I.19.3 (Oddziaływanie na wodę), W opisie zawarto informacje o dokończeniu budowy zbiornika Wielowieś Klasztorna – tym czasem budowa (roboty budowlane) tego zbiornika jeszcze nie ruszyła. Winno być „budowa” zbiornika - tożsamą uwagę złożono do treści samej Strategii (patrz ww. uwaga 74)	Uwaga została uwzględniona.
119.		02.05.2023	Strategia	Str. 134 Rozdział I.19.3 (Oddziaływanie na wodę), Wśród zadań można tutaj także wymienić doposażenie gminnych/powiatowych magazynów przeciwpowodziowych (uwaga zgłoszona przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw obronnych UM Kalisza).	Uwaga została uwzględniona.
120.		02.05.2023	Prognoza	Str. 173 Rozdział XIV (Podsumowanie ...), w rekomendacjach (wiersz 1 tabeli 17) zawarto zalecenie ujęcia w Strategii zadań z obszaru redukcji powierzchni utwardzonych – niniejsze zadania w Strategii już występują!	Uwaga nie została uwzględniona ponieważ w projekcie Strategii wspomniano (w opisie celu szczegółowego 2.1. Wsparcie zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi i adaptacji do zmian klimatu), że będą podejmowane działania prowadzące do zwiększenia roli naturalnej retencji poprzez odszczelnianie powierzchni uszczelnionych i zwiększenie retencjonowania wód opadowych i roztopowych. Rekomendacja zawarta

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
					w prognozie ma szersze znaczenie i nie dotyczy tylko retencji. Takie działania będą miały pozytywny wpływ na ochronę ludności od kurzu, sadzy, dymów i innych szkodliwych wyziewów. Będą wpływały na stłumienie hałasu z tras komunikacyjnych, na oczyszczenie powietrza i mikroklimat otoczenia. Roślinność zwiększą wilgotność powietrza i obniżą jego temperaturę oraz skutecznie oczyszczą powietrze.
121.		02.05.2023	Prognoza	Uwagi dot. kwestii zagospodarowania terenów inwestycyjnych: - str. 126, uwaga dotyczy sformułowania: „Ponadto, nowe tereny inwestycyjne nie powinny być lokalizowane na obszarach do tej pory niezagospodarowanych (tzw. green fields). Zajmowanie nowych terenów pod budownictwo może doprowadzić do degradacji powierzchni ziemi, a co za tym idzie do eliminacji lub degradacji żywych organizmów występujących na powierzchni ziemi”, - str. 159, uwaga dotyczy sformułowania: „Ponadto, nowe tego rodzaju tereny inwestycyjne powinny być lokalizowane na obszarach do tej pory zagospodarowanych (tzw. brown fields)”, - str. 167 (tabela 15), uwaga dotyczy sformułowania: „Preferowanie obszarów zagospodarowanych/zabudowanych oraz obszarów zdegradowanych jako obszarów przeznaczonych do działalności inwestycyjnej”. Miasto Kalisz ma uwagi do powyższych rekomendacji, które wynikają ze specyfiki dostępnych na obszarze miasta terenów inwestycyjnych oraz realnego zapotrzebowania inwestorów. Największy obszar dostępnych w Kaliszu wolnych terenów inwestycyjnych (ponad 80 ha) zlokalizowany jest w sołectwie Dobrzec, w rejonie ulic Inwestorskiej, Rozwojowej, Batalionów Chłopskich i Tylnej. Tereny te objęte są miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Są to tereny typu green fields, które obecnie użytkowane są na cele rolne. Kolejnym obszarem z dostępnymi terenami inwestycyjnymi jest przemysłowa część miasta w rejonie ulic Metalowców i Zachodniej. Na terenie Kalisza, w ofercie inwestycyjnej Miasta, praktycznie nie występują w zwartym obszarze dostępne do sprzedaży tereny typu brown field. Są to pojedyncze oferty o małej powierzchni. Należy również tutaj podkreślić, że zapytania inwestorów trafiające do Miasta Kalisza (blisko 170 zapytań w latach 2019 – 2022) dotyczą	Uwaga została uwzględniona.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
				niemal w 100% terenów niezabudowanych typu green field. Wynika to z konkretnych planów inwestycyjnych przedsiębiorców, którzy chcą budować obiekty od podstaw, w pełni dopasowane do swoich potrzeb i współczesnych wymagań rynku. Oferta terenów inwestycyjnych obszaru AKO powinna być zatem różnorodna i zawierać zarówno tereny typu green field jak i brown field. Powyższe zapisy w dokumencie prognozy oddziaływania na środowisko powinny zawierać zastrzeżenie, że nie dotyczą one obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego jako terenów przemysłowo-usługowych oraz obszarów nieobjętych planami, ale określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako tereny przemysłowe czy usługowe. Proponujemy następujące brzmienie ww. zapisów: Nowe tereny inwestycyjne nie powinny być lokalizowane na obszarach do tej pory niezagospodarowanych (tzw. green fields) – ale zasada ta nie dotyczy obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego jako terenów przemysłowo-usługowych oraz obszarów nieobjętych planami, ale określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako tereny przemysłowe czy usługowe.	
122.	Urząd Miasta Kalisza Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	25.04.2023	Prognoza	Str. 25 pkt. I.4.1 Przegląd wybranych dokumentów, w części dotyczącej Programu Ochrony Środowiska dla Kalisza – miasta na prawach powiatu na lata 2021-2030: a) należy wpisać że program został przyjęty Uchwałą Rady Miasta zamiast błędnego zapisu „Miejskiej”,	Uwaga została uwzględniona.
123.		25.04.2023	Prognoza	b) należy poprawić w celu O3 – ostatni wyraz tj. gminy zamiast „gmin”,	Uwaga została uwzględniona.
124.		25.04.2023	Prognoza	c) należy poprawić cel O4, którego pełna nazwa brzmi: „Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód”.	Uwaga została uwzględniona.
125.		25.04.2023	Prognoza	Str. 27 pkt. I.4.2. Ocena spójności celów i kierunków, w tabl. 2 Pogrupowane cele ochrony środowiska, w Celu syntetycznym 3: Przeciwdziałanie zmianom klimatu i klęskom żywiołowym, poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem oraz ochrona zasobów wodnych przed degradacją: a) należy poprawić w celu O3 wyraz tj. gminy zamiast błędnego zapisu „gmin”,	Uwaga została uwzględniona.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący	Data wpływu	Rodzaj dokumentu	Treść uwagi wraz z uzasadnieniem	Ustosunkowanie się wraz z uzasadnieniem
126.		25.04.2023	Prognoza	b) należy poprawić cel O4, którego pełna nazwa brzmi: „Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód”.	Uwaga została uwzględniona.
127.		25.04.2023	Prognoza	Str. 183 w punkcie XVI. Spis wykorzystanych materiałów, w punkcie 14. Ostatni wyraz – tj. 2022 należy poprawić na 2021.	Uwaga została uwzględniona.
128.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu	04.05.2023	Prognoza	Informacja o braku uwag.	Nie dotyczy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przekazanych materiałów.

III.3. ZAŁĄCZNIK 3: ODNIESIENIE DO REKOMENDACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Tab. 3. Odniesienie do rekomendacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.

L.P.	TREŚĆ REKOMENDACJI	UZASADNIENIE REKOMENDACJI	Ustosunkowanie się do rekomendacji wraz z uzasadnieniem
1.	Ujęcie w treści głównego kierunku działań 2.1.2. <i>Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury</i> działań dotyczących redukcji powierzchni utwardzonych na rzecz przepuszczalnych i zazielenionych.	Celem rekomendacji jest uściślenie i skonkretyzowanie zakresu działania. W szczególności w miastach ochrony i wzmocnienia wymagają struktury zieleni poprzez redukcję powierzchni utwardzonych na rzecz przepuszczalnych i zazielenionych. Zieleń i woda muszą być równoprawnym z zabudową elementem tkanki miejskiej. W wyniku realizacji infrastruktury zielonej i błękitnej tworzy się warunki bardziej przyjazne dla człowieka, pozytywnie wpływające na jego samopoczucie i zdrowie. Tego rodzaju działania wiążą się z zatrzymaniem i zagospodarowaniem wód opadowych, co przyczyni się przeciwdziałaniu zagrożeniom suszy i powodzi w rejonach silnie zurbanizowanych. Będą także miały pozytywny wpływ na ochronę ludności od kurzu, sadzy, dymów i innych szkodliwych wyziewów. Ponadto będą wpływały na stłumienie hałasu z tras komunikacyjnych, na oczyszczenie powietrza i mikroklimat otoczenia. Roślinność zwiększą wilgotność powietrza i obniżą jego temperaturę oraz skutecznie oczyszczą powietrze.	Uwaga została uwzględniona. Opis głównego kierunku działania 2.1.2. <i>Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury</i> zostanie doprecyzowany zgodnie z treścią rekomendacji.
2.	Ujęcie w treści głównego kierunku działań 2.2.3. <i>Rozwój edukacji ekologicznej</i> działań dotyczących promowania walorów obszarów chronionych znajdujących się w obszarze AKO.	Skuteczna ochrona przyrody wymaga społecznej akceptacji istnienia obszarów podlegających ochronie. W związku z tym, tak ważne jest wzmocnienie edukacji, zarówno formalnej jak i nieformalnej. Tylko to pozwoli zwiększyć świadomość społeczeństwa (a co za tym idzie również decydentów) w zakresie wagi poszczególnych komponentów środowiska i konieczności ochrony przyrody w AKO. Dotyczy to zarówno środowiska przyrodniczego jak i zabytków.	Uwaga została uwzględniona. Opis głównego kierunku działania 2.2.3. <i>Rozwój edukacji ekologicznej</i> zostanie uzupełniony o kwestie dotyczące promowania walorów obszarów chronionych znajdujących się w obszarze AKO.
3.	Wyłączenie obszarów chronionych, korytarzy ekologicznych i ich sąsiedztwa oraz gleb o wysokiej klasie bonitacyjnej z działań inwestycyjnych wchodzących w zakres głównego kierunku działania 4.1.2. <i>Wsparcie terenów inwestycyjnych oraz integracja oferty inwestycyjnej</i> .	Rozwój terenów inwestycyjnych nie może odbywać się kosztem środowiska, prowadząc do jego degradacji. Gospodarowanie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju polega na równoprawnym traktowaniu zarówno gospodarki jak i środowiska. Kładzie nacisk na takie prowadzenie działań, aby zachowane zostały walory środowiska dla przyszłych pokoleń. Działania inwestycyjne prowadzone w ciągu korytarza ekologicznego	Uwaga została uwzględniona. W opisie głównego kierunku działania 4.1.2. <i>Wsparcie terenów inwestycyjnych oraz integracja oferty inwestycyjnej</i> wprowadzone zostaną odpowiednie zapisy.

L.P.	TREŚĆ REKOMENDACJI	UZASADNIENIE REKOMENDACJI	Ustosunkowanie się do rekomendacji wraz z uzasadnieniem
		doprowadzą do utraty jego ciągłości, która jest warunkiem utrzymania różnorodności ekologicznej. Korytarz ekologiczny nie posiadający ciągłości traci swoją podstawową funkcję - można uznać, że przestaje stanowić „korytarz”. Należy się liczyć z potencjalnym konfliktem pomiędzy celami ochrony gruntów, a potrzebami inwestycyjnymi. Istotnym czynnikiem ograniczającym może być wysoki koszt wyłączenia gruntów dobrych i przeznaczenia ich na inne cele, co może powodować mniejszą atrakcyjność inwestycyjną obszarów z dominacją gruntów o wysokiej bonitacji.	
4.	Dodanie do ustaleń dokumentu kierunku rozwoju <i>Zwiększenie stopnia pokrycia obszaru AKO miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego</i> w ramach celu szczegółowego <i>5.1. Integracja lokalnych polityk przestrzennych, ograniczenie rozlewania się zabudowy i rewitalizacja przestrzeni publicznych.</i>	Z punktu widzenia środowiska i ludzi bardzo duże znaczenie ma uporządkowane gospodarowanie w przestrzeni, zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju. W związku z tym kluczowe jest objęcie możliwe jak największego obszaru miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W szczególności tymi dokumentami powinny objęte zostać obszary, w których planowane jest lokalizowanie inwestycji mieszkaniowych, usługowych i przemysłowych. Ma to tym większe znaczenie, że obszar obecnie AKO charakteryzuje się bardzo małym odsetkiem powierzchni pokrytej planami miejscowymi (kilkanaście % całkowitej powierzchni). Utrudnia to wprowadzanie ładu przestrzennego, przyczyniając się tym samym do wzrostu rozproszenia zabudowy, a co za tym idzie do degradacji środowiska oraz również do wzrostu kosztów w zakresie rozbudowy infrastruktury drogowej i sieciowej.	Uwaga została częściowo uwzględniona. W Strategii wyszczególniono już następujące główne kierunki działań: 5.1.1. Integracja planowania strategicznego i planowania przestrzennego w Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej oraz 5.1.2. Współpraca gmin i powiatów w zakresie kształtowania polityki przestrzennej. W wyniku niniejszej rekomendacji ich opisy zostaną doprecyzowane. Nowy kierunek działania pn. „Zwiększenie stopnia pokrycia obszaru AKO miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego” nie zostanie dodany.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przekazanych materiałów.

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, z budżetu Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska oraz ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

**BIURO STOWARZYSZENIA
AGLOMERACJA KALISKO-OSTROWSKA**

**biuro@sako-info.pl
www.sako-info.pl**